

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az országos magyar gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.
Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt:
Főszerkesztő és kiadósért felelős: Forster Géza az OMGE. igazgatója.
Felelős szerkesztő: Szilassy Zoltán az OMGE. szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Ülésnapok a Köztelken.

1902. február 19. d. e. 10 órákor. Igazgató-választmány ülése.

Az OMGE. tagjaihoz.

A kereskedelemügyi miniszter ur Ó nagyméltóságának 1901-ik évi december hó 28-án kelt 82903. számú engedélye folytán a m. kir. Államvasutak vonalain, a mult évihez hasonlólag, állattenyésztési czélokra gazdák részére szállítandó teljes waggonrakományu erőtakarmányok szállításánál, ugymint: *korpa, konkoly, olajpogácsa, árpa- és tengeridara*, valamint *szörplé* (melassze) szállításánál 15%-al rövidített szállítási díjkedvezményt engedélyezett.

Értesitem tehát a t. tag urakat, hogy akik ezen kedvezményt igénybevenni óhajtják, az ehhez szükséges igazolványokat levél útján 10 filléres válaszbélyeg beküldése mellett az „OMGE” titkári hivatalánál szerezhetik be. Az igazolványok a kiállítási időtől számított egy hónapig érvényesek.

Tekintettel azonban az utóbbi időben ezen igazolványokkal tapasztalt visszaélésekre, indítatva érzem magamat a t. tag urak különös figyelmébe ajánlani, hogy igazolványokat, csakis saját gazdaságuk szükségleteire és a fent elősorolt takarmányneműek minőségének megfelelőleg alkalmazzák, mert bármilynemű visszaélés e kedvezménynek jövőben való megvonását vonhatná maga után.

Igazgató.

Tavaszi luxus-lóvásárok.

Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” védnöksége alatt a „Budapesti Tattersall” társaság által rendezett f. év tavaszi *díjazással egybekötött* luxusló-vásárok a következő napokon tartatnak meg:

a XX. sz. vásár márczius hó 10., 11., 12-én,
a XXI. „ „ április „ 27., 28., 29-én.

A vásárok mindegyikére 11 értékes díjtárgy van kitűzve, összesen 4800 kor. értékben, még pedig: a négyes-fogatokra 2 díj, a hintós-fogatokra 3 díj, a jukker-fogatokra 3 díj és a háts lovakra 3 díj. Ezekon kívül még diésérő oklevelek is adatkak ki.

A XX. sz. vásár bejelentési határideje február hó 26-án, a XXI. sz. vásárá április hó 14-én jár le.

A vásárok tervezetét közlő bejelentési lapok a Tattersall titkárságánál (Budapest, Külső Kerepesi-ut) kaphatók.

XIX. tenyészállatvásár.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület *díjazással egybekötött* XIX. tenyészállatvásárját 1902-ik évi márczius 22. és 23-ik napjain tartja Budapesten a „Tattersall részvénytársaság” *istállóiban* (szemben a Keleti pályaudvarral).

A vásár tervezete, a szükséges bejelentési ivekkel egyetemben már szétküldetett az ismertebb tenyésztőknek. A ki bejelentési-ivekre igényt tart, kérjen ilyeneket levelező-lapon az „OMGE.” titkári hivatalától.

A vásár díjazási czéljaira dr. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter 6000 korona államszegélyt engedélyezett, ezenkívül még rendelkezésre áll a Budapest székesfőváros által ugyanily czélra adományozott 1000 korona is.

A tenyészállatvásárral kapcsolatosan gép- és eszközkiállítás is tartatik.
Budapest, 1902.

A rendező-bizottság.

Biztos otthon és a gazda hitele.

Napilapokban olvasni, hogy egyik vagy másik törvényhatóság Szabadka város átiratával foglalkozott. Ezen átirat a gazdaközönség előtt már elég ismeretes s a „Köztelek” egyik m. évi számában a homestead intézménnyel, annak előnyeivel és hátrányaival elég behatóan foglalkozott. Tekintettel a kérdés időszerű voltára, nem tartom fölöslegesnek megjegyzéseimet megtenni.

Értesülesem szerint Amerikában a homestead a maga eredeti mivoltában — tehát midőn a birtokminimumot semmi kölcsönnel megterhelni nem lehetett — nem vált be. Az egyik farm a másik után pusztult s az egyik telepes a másik után jutott koldusbotra olyan földeken, hol ugyszólván semmi üzemtőke nem kellett, mert a talaj öserőben volt s csak megkaparni kellett: szórta a termést. Tehát a „Kánaán”-ban sem lehet hitel nélkül a gazda. Sőt bebizonyított dolog, hogy a régi Egyiptomban is hitellel dolgoztak.

A legtöbb amerikai állam meg is változtatta a homestead-törvényt. Olyanformán módosította, hogy a telkesítésre és felszerelésre felvett tőkével meg lehet terhelni a birtokminimumot is. Mindannak dacára nem sikerült Amerikában ezen intézmény s egyes államok el is törölték már.

Nézzük már most, hogy hazánk viszonyai között beválnék-e ezen intézmény vagy nem?

Azon közgazdasági nézet és elv, mely szerint pénz nélkül gazdálkodni nem lehet, hazánk birtokviszonyaira is vonatkozik. Tehát a kisbirtokosnak is szüksége van a tőkére és ha ezzel nem rendelkezik, hitelhez kénytelen nyulni. Igaz, hogy a parasztgazda kezében éles kés a hitel, melylyel nagyon vigyázva kell

*Legmegbízhatóbb vetőmagvak
beszerzésére ajánljuk a
Magyar Mezőgazdák Szövetkezetét
Budapest V. akadémia utca 31.*

bánni, de ha szolid és indokolt, annak a felvétele úgy minden eszközzel, móddal kell azt előmozdítani.

A nálunk végrehajtott kisbirtok nem is a szolid és indokolt hitelért került volna, hanem a nem szolid takarékpénztári kölcsönökért és a sokféle uzsoráért. Vidéki városainkban a takarékpénztárak nagyon megsaporodtak. Csak nagy perccentek mellett képesek fönnállni, de amellől is csak úgy, ha minden eszközzel, móddal karmuk közé kerítik a gazdát. Egyik községben a jegyző agrárkölcsönöket akart meghonosítani. Ezt hallván a vidéki takarékpénztár, magához kérte a jegyzőt és tudomására hozta, hogy az egész községnek felmondja a hitelt, ha csak egy is mer agrárkölcsönt felvenni. Egyébként ezen takarékpénztár a legkönnyelműbb adóságszínálásra készíti a népet. Van olyan negyedtelkes gazda, kinek 4000 korona a takarékpénztári tartozása s évenként 8% kamat és 4% kezelési költség fejében 480 koronát fizet. Nem is lehet csodálni, ha ilyen körülmények között a kisbirtok jó része újra kerül. Így lesz azután a jómódú gazdából elzüllyött szocialista és legveszedelmesebb agitátor.

És minthogy a homesteaddal a takarékpénztárak eme műveletei meg lesznek bénítva, annak behozatalát hazánk viszonyai között teljesen indokoltnak és szükségesnek látom. Igaz, hogy sok takarékpénztár csödbe fog kerülni, de az a mi szempontunkból meg nemzetgazdasági szempontból is hátrányos nem volna, mert vidéki takarékpénztáraink működése statisztikailag bizonyítható káros hatással van az egész országra. Azok nem egyebek, mint közönséges pénzüzetek, nem töltenek be semmiféle nemzeti missziót.

A takarékpénztárak műveletei helyébe egészséges személyes hitelt kell teremteni és minthogy gazdának egészséges személyes hitelt csak a hitelszövetkezetek nyújthatnak: a hitelszövetkezeti szervezettel be kell hálózni az egész országot.

Az állam az 1898. XXIII. t.-cz.-kel létesített központi hitelszövetkezettel nagyon előre vitte a szövetkezeti ügyet; de ezen intézet most már a mindig szaporodó ügyletek által annyira igénybe van véve, hogy csak nagyon lassan és nehezen tud mozogni. És ha még azt is veszszük, hogy a vidéki szövetkezetek a jövőben még jobban fognak szaporodni; a központi hitelszövetkezetet nem találjuk elegendőnek ezen nagy nemzeti feladat megvalósítására. A központi szövetkezet lassu mozgása következtében nagyon későn jutnak a vidéki szövetkezetek a szükséges pénzhez, úgy hogy a tagok még későbbben jutnak a kölcsönhöz és legtöbb esetben ideiglenes uzsora-kölcsönt kénytelenek felvenni. Akkor meg majd, ha még lassabban lesznek ezen kölcsönök elintézve, teljesen elidegenedik a nép a szövetkezeti eszmétől. Hogy ilyen uzsora létezik, tapasztalásból mondom. De meg természetesen is lehet találni, mert a gazda csak az utolsó pillanatban fordul kölcsönért és miután azt a szövetkezetek neki azonnal nem nyújthatják, pénzes emberhez fordul, ki jó uzsora — rendszerint egy zsák termény, vagy néhány igás napszám fejében kiségit addig, míg a szövetkezetből a kölcsönt meg nem kapja. Tudok olyan időleges uzsoráról is, hol minden forint után hetenként 10 kr. kamatot fizettek.

Az a legérdekesebb a dologban, hogy az ilyen eseteket nem jelenti fel senki. Sőt a törvény sem üldözi, mert a mi büntető törvényünk lángeszű szerkesztője az uzsorát nem büntet, hanem csak vétségnek minősítette. Lehet, hogy elméletben nem bűn; de ha tekintetbe veszszük, hogy egész vidékeket juttat kol-dusbotra; ilyen féle következtetést nem fogadhatunk el és tiszteletben nem tarthatunk.

Hogy büntetőtörvényünk eme részét mikor akarják módosítás alá venni, arra nem szabad várni, hanem minden eszközt és módot fel kell használnunk a szövetkezeti hitel gyor-

saságának előmozdítására és a hitelszövetkezetek terjesztésére.

A szövetkezeti hitel gyorsaságának előmozdítására szükségesnek tartom az országos központi hitelszövetkezeti szétesztését. A vidéki központokban felállított főintézetekkel elejét lehetne venni a bajnak, mert ezek kerületenként az ügyleteket lebonyolítanák; a központi intézet meg csak a legfőbb igazgatást vezetné. Ezáltal a kezelés siettetve volna s végeredményben nem kellene a kiszáradt ideiglenes uzsora-kölcsönhöz fordulni. Ezen rendszer az osztrák-magyar banknál bevált s azt hiszem a szövetkezeteknél is be fog válni.

A szövetkezeti eszmének terjesztésére és szövetkezetek létesítésére legalkalmasabbnak tartom a szövetkezeti tanfolyamokat lelkészek, néptanítók, jegyzők és más értelmesebb emberek részére. Ezen tanfolyamokat a vidéki főintézetek székhelyein kellene tartani, mert csak a gyakorlati oktatással lehet az ügykezelés legkisebb részleteit is elsajátítani. Hogy ezen tanfolyamok eredményre vezetnek, mutatja azon szép siker, a mit a ruthén kirendeltség az évenként tartott tanfolyamokkal elért. Természetesen az eddig tartott népies előadásokat is kell folytatni, mert ezek is már szép eredményre dicsekedhetnek.

Egyszóval ha majd a hitelszövetkezetek az egész országot behálózják, be kell hozni a biztos otthon intézményt is. Mert a magyar parasztgazdának ninesen szüksége nagy kölcsönre, kisebb kölcsönöket meg a hitelszövetkezetek is nyújthatnak. Rossz körülmények még nem tettek tönkre nálunk kiszáradt, hanem a nem szolid és nem haszonhajtó kölcsönök mindig a tönk szélére sodorták.

Dr. Seyfried Károly.

NÖVÉNYTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Cserhádi Sándor.

Magyar vagy külföldi búzát termesztünk-e?

VIII.

A szerkesztőség hozzászólásra hívja fel olvasóit; ennek eleget téve első sorban csodálkozásomat fejezem ki a fölött, hogy Cserhádi Sándor és Hegyi Dezső közleményei hogy kerülhettek egyazon felírat alá, holott a két cikk tárgya annyira eltér egymástól mint a gondolat a cselekménytől. Hegyi ur nem óhajt egyebet a végtelen kísérletezésnél-féle külföldi buzfajjal annak nálunk való esetleges meghonosítása céljából, ezen kísérletezési óhaját azzal indokolta, hogy esetleg a száz meg száz külföldi buzafeleség közül találkozhatik egyik-másik, mely ismeretlen számu retortákon átboesátva, ismeretlen idő multával esetleg oly vetőanyagot szolgáltathat, mely a magyar földben az eddig ismert hozamok átlagát annyival túlhaladja mennyiségileg, hogy a minőség esetleges hiányát (a mostani búzához viszonyítva) bőven pótolja. Ezen szerény óhajjal szemben mai napság kifogást emelni nem lehet, mert elvégre tisztán a kísérletezésnek köszönhető a drótnélküli telegráfózási felfedezése is. Kísérletezni kell tehát a magtermesztés terén is addig, míg valami hihetetlen új eredményt el nem érünk.

Ha majdan ezen kísérletek végeredményét ismertetik, akkor lesz csak még időszere a vitatkozás a fölött, hogy ugyan ama bizonyos új magot vessük-e a magyar földbe, avagy megmaradjunk-e a régivel. Hogy azonban az ily kísérletezésnek országra szóló eredménye lehessen, akkor annyiféle új magot kell előállítani, a hányféle a talaj minősége, a földek fekvése, az időjárás, és a csapadék mennyisége és minősége. Az állattenyésztéssel összehasonlítani az ily kísérleteket nem lehet, mert a forró napsugár elöl nem rejthetjük árnyékos helyre az érésben levő szemet, mint a szimmenthali tehenet és a hirtelen záporosítól nem védhetjük meg a buza-

kalászt, mint a borjút. Az állatkerben pompásan éldegél a zord vagy tropikus éghajlatból származó állat, de tessék ezt szabadon boesájtani és ekkor megfigyelni fejlődését, hogyletét. Elvileg azonban helyeselni kell Hegyi ur eszméjét, sőt az módosítandó, illetőleg kibővitendő még azzal, hogy a már meglevő magyar búzákkal is megejtendő a kísérletezés oly irányban, hogy vajjon kedvező körülmények közt mennyire emelhető a terméshozam. Teszem a legkülönfélébb trágyázás, a legeltérőbb művelési mód, a különféle szántás, a vetés idejének eltérése, stb. Nem állítom oda szentíráskep, de erősen hiszem, hogy mielőbb áttérünk a repeze, buza, árpa esetleg rozsra is kapálással való termesztésére, mert a most szokásos trágyázásnak kétszeresét is adhatjuk a földnek, ha a beléveteti gabonát kapával műveljük; dőléstől, vagy a dőlés okozta kártól ily esetben tartani nem kell és minél jobb trágyerőben van a föld, annál gyorsabban érleli a gabonát; végeredménykép tehát a bővebb trágyázás annyival sietteti az érést, amennyivel késlelteti a kapálást.*) Pedig oly eszményi állapot felé kell törekednünk, hogy a mostani szalmatermés mellett minőségileg jobb, mennyiségileg azonban felével több legyen az átlagtermés.

A kapásműveléssel tettem nem egy próbát, melyet mindig a legjobb siker koronáz. Hogy mely talaj mennyire alkalmas a kapásművelésre és mely földben mint történjék szántás, vetés, kapálás az csak a helyviszonyok tekintetbe vétele mellett történt többszörös kísérletezés mutatja. Ezeket különben csak mellékesen hoztam fel és most rátérek amaz utra, mely Cserhádi ur álláspontja felé vezet. Bár csak sejtethetem, találgathatom miért tiltakozik oly erővel a külföldi buza vetése ellen, mégis eltalálni vélem, hogy a tisztá meggyőződésből, a gyakorlatból száradmagával merített meggyőződésből kifolyólag kárhóztatja a külföldi buza termesztését már akkor, midőn még csak, látszólag ártatlan, kis kísérletezésről van szó és ezt helyesen eslelkszi: midőn felszólal a külföldi buza vetési célokra való alkalmazása ellen, noha tudja, hogy egyelőre veszélytelen ellenséggel áll szemben. A sorok közt olvasható indokolása ismerteti félelmének okát. Egy kis hiuság, elhamarkodás vagy tévedés folytán az ártatlan kísérletezésből gyilkos kísérlet fejlődhetik. Egyik-másik próba ha sikerülne egyik-másik helyütt, esetleg szabadon boesájtatik, ajánlatik a külföldi buza vetése, sőt a szerencsétlen véletlen rászolgálna egy-két jó termésre és ezzel terjedne, általánossá válnék a külföldi buza termesztése. Ily véletlenségek közreműködése azután válságos helyzetbe sodorhatná a magyar gazdát, az országot, mert a kedvező próbát és a jó termést követheti azután az oly váratlan általános balulütés, hogy gyászba bori-taná a kísérletezőket csakugy, mint a követőket. Hiába történik hivatkozás a külföldi árpa, tengeri és zab sikeres termesztésére, mert ezen gabonafélékre közvetlen döntő befolyással van az időjárás, holott a buzánál közvetve is, amennyiben számtalan ismert, de még több ismeretlen oknál fogva a buza szeme az érés legutolsó percében elenyésződik, elütnik, éppen csak a földi maradvány nyomát hagyván hátra, egy vékony korpahéj alakjában, holott árpa, zab, tengeri nagyobb-kisebb termést ad, amint több vagy kisebb az eső, többé-kevésbé kedvező az időjárás. Megegedem, hogy hasonlatajból, hasonéghajlatból származó hasonminőségű külföldi búzát esetleg magváltoztatásként lehetne vetésre alkalmazni, de ezzel nem érhető el azon cél, hogy a termés mennyiségileg tetemesen emeltessék.

Féltreértés kerülése végett megjegyzendő, hogy lehet Magyarországon megfelelő éghajlati viszonyok közt oly megfelelő talaj, melyben teszem a német nagykalászu, nagyszemű buza

*) Általános tapasztalat szerint azonban a buza annál későbbben ér, minél jobberőben levő földben termesztetik.

Rovatvezető.

esetleg diszlik föld, a Nagyható időben mely meghom tassion, hogy rossz termés gyen kisebb

Amenny a külföldi igazolt is haz ben a legme kifogást emel is rejtse az vagy tagadó eszköze a ha lyesebb pestis folyvást, noha pedig nemrég letelezés folytá tek a pestisné pestis terjedh

Egyben tek, abban t. nél jóval nag hogy keresni a Nagyalldő nek elérhető érhető el, ha ségileg a legj Magyar

kísérletezésről mi azonban e hogy külföldi kedő óvatossá végítélet kimé

Abban te urnak, hogy k és teszszük ez értek egyet, h ma még csak Dunántulon tő nek nagyban. magyar buza egyik dunántuli a buza átvétel siker, azaz nem ehhez nem kell

ÁLLA

Rova

Tegyünk

Földmivel van folyamatb melylyel a h kihasználása á anyagi helyzet ezen eszközök lésehez is hozz

A jelen épen a költségv hazánknak hegy pl. Svájcznak h ezen területek hírneves tejgazd legelőkből óriás rüdek a kell kevés jövedelm kormány hegyv óta táplálhatunk tekintetben a ve

Hogy me leményemet épp vel, az onnan nyésztésének jel sen megindult m

*) Ez nem is

esetleg diszlik, de a tulajdonképeni buzatermő-föld, a Nagyalföld számára alig lesz előrelátható időben található oly külföldi buzaféleség, mely meghonosítás útján oly vetőmagot szolgáltatson, hogy biztos bőtermés várható legyen, rossz termés esetén pedig az eredmény ne legyen kisebb a mostaninál.

Amennyire helyes Cserháti ur fellépése a külföldi buza vetése ellen és amennyire igazolt is hazafiasság sugallta véleménye, elvben a legmesszebb menő kísérletezés ellen kifogást emelni nem lehet,*) bármily veszélyt is rejtjen az magában. A kísérletezés állítólag vagy tagadó eredménye egyaránt leghalhatósabb eszköze a hadásnak. A legfélemlitőbb, legveszélyesebb pestisbacillussal is kísérleteznek folyton-folyvást, noha megessett már többször is, még pedig nemrégiben Bécsben, hogy az ily kísérletezés folytán néhányan tényleg áldozatul estek a pestisnek és sehogy sem volt kizárva a pestis terjedhetése.

Egyben egyeznek a vélemények és a nézetek, abban t. i., hogy a magyar föld az eddiginél jóval nagyobb átlagbuzatermést adhat és hogy keresni és találni kell annak módját, hogy a Nagyalföldön a legnagyobb termések legyenek elérhetők. Ez pedig szerintem csak úgy érhető el, ha egyuttal a magyar buza minőségileg a legjobb marad, mint volt eddig is.

Magyar földben magyar buzával való kísérletezéstől várom a boldogító eredményt, mi azonban elvileg nem zárja ki már eleve, hogy külföldi buzákkal is kísérleteztessék. A kételkedő óvatosság minden esetre helyén lesz a végtelét kimondása előtt.

K. E.

Abban teljesen igazat adok a t. cikkíró urnak, hogy kísérletezni kell, ezt tettük eddig és tesszük ez után is. Abban azonban nem értek egyet, hogy a külföldi buzák termesztése ma még csak ártatlan kísérlet. Különösen a Dunántulon többféle külföldi buzát természetnek nagyban. Hogy ezek mennyire rontják a magyar buza hírnevét, erre csak egy példát: egyik dunántuli uradalomtól megtagadta a malom a buza átvételét, mert szerinte nem volt benne sikér, azaz nem volt kimosható sikér. Azt hiszem ehhez nem kell kommentár.

Rovatvezető.

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Kovácsy Béla.

Tegyünk kísérletet a friz-juhval hegyilegelen.

Földmivélségi kormányunknak épen most van folyamatban azon nagyszabású eljárása melylyel a hegyvidéki legelők jóvedelmezőbb kihasználása által első sorban a hegyi lakók anyagi helyzetén javítani, másrésztől ugyanezen eszközökkel a nemzeti vagyonosodás emeléséhez is hozzájárulni törekszik.

A jelen országgyűlésen is szóvá tetetett épen a költségvetés tárgyalása alkalmával, hogy hazánknak hegyilegeli területe jóval felülmulja pl. Svájcnek hegyilegeli területét s míg Svájc ezen területeken virágzó állattenyésztésével és hírneves tejgazdaságaival magának ezen hegyilegeli területek a meglevő óriási jóvedelmező területek a kellő kihasználás hiányában vajmi kevés jóvedelmet hoznak s tényleg csakis a kormány hegyvidéki mozgalmának megindítása óta táplálhatunk reményeket az iránt, hogy e tekintetben a viszonyok változni fognak.

Hogy most már miért vezetem be közleményemet épen a hegyi viszonyok érintésével, az onnan van, mert a friz fajta juh tenyésztésének jelentősége épen ezen örvendeten megindult mozgalom keretében fog esetleg ki-

*) Ez nem is jut eszébe senkinek.

Rovatvezető.

domborodhatni az által, hogy olyan vidéken, ahol a szarvasmarhatenyésztés a talaj, éghajlati és legelőviszonyok szűlle akadályok folytán sikerrel nem üzhető s ennelfogva juhok tenyésztésére vagyunk utalva, nagyobb jóvedelemhez jutás okáért kísérletet kell tennünk oly juhajtakkal, melyeknek tenyésztése a rendelkezésre álló terület legjobb kihasználását lehetővé teszi.

Nem azt mondom tehát, hogy tenyészszük ezt vagy amazt a juhajtát, hanem, hogy kísérleteket kell tennünk több juhajtával. Enjelen soraim keretében egy nagy általánosságban ismeretlen juhajtát vagyok bátor e célra „kísérletezésre” ajánlani, kérve az érdekelt gazdaközönseget, hogy ugy a saját, mint a közjó érdekében igyekezzenek az általam ajánlandó friz-juhval mostohább hegyi viszonyok közt is kísérleteket tenni; mert én, mint e fajtának alapos ismerője, reményeket merek táplálni az iránt, hogy egy kis gondozás mellett — melyet busásan megfizet — a hegyvidék részére is oly tejlő juhajtát fogunk e juhokban található, mely jóvedelmezőség tekintetében hazai fajtáinkat tetemesen felülmulandja. És ha ez tényleg be fog bizonyulni, nemcsak magunknak tesszünk vele hasznot, de a nemzeti vagyonosodáshoz is jelentékenyen hozzájárulhatunk; mert nagy különbség az nemzetgazdasági szempontból is, hogy az államnak millió holdat felülhaladó legelőterületet jobb vagy rosszabb mértékben használtatik ki.

A kassai m. kir. gazdasági tanintézet gazdaságába 1884-ben ugyanilyen, vagy legalább is hasonló czélból hozattak e friz-juhok keresztesre, azóta folytonosan tenyésztettek, első sorban tejnyerés czéljából és azt mondhatom, hogy kitünő eredményvel, mert habár az éghajlati viszonyok folytán jó tulajdonságaikból veszítettek, de még mindig nem hasonlíthatjuk hozzá tejlés tekintetében egyik hazai fajtát sem.

A kassai égájt alatt tehát beváltak; ezzel azonban nem mondhatjuk bizonyosan azt, hogy most már alkalmasak az igazi hegyvidéken való tenyésztésre is; de igen is — mivel enyhe tengeri klímájú és dus fűvű hazájukból Kassának meglehetősen hideg, szeles égájtja, sovány, kavicsos, dombos legelőire elhozva, meghonosultak, — reményünk lehet az iránt, hogy egy kis ápolás mellett valamivel zordabb éghajlati és legelőviszonyokhoz is alkalmazkodni fognak.

De lássuk e fajtának rövid leírását. E lapjuk hazája Hollandia, Belgium, Francia- és Németországok tengerpartmenti vidékei, melyeknek üde, bujafűvű legelőin kiválólag tejtermelés czéljából tenyésztettek. Külemüket tekintve, általában nagy testűeknek mondhatók, amennyiben hosszú törzsessel s ehhez arányos hosszú lábakkal bírnak, azonban testük aránylag kevés izommal van borítva; innen van, hogy átlagos élsúlyuk, mint a nálunk most tenyésztett anyák, csak 40—50 kg.-ot tesz csak ki meddő állapotban.

Mind a kos, mind az anya szarvatlanok. Testi hibáktól épen nem mentesek, amennyiben vékony nyak, keskeny szűgy és csapott far elég gyakori náluk, ami természetesen még régi honukbani tartásmódjuk kifolyásaképpen a mozgás hiányára vezethető vissza. Testük — a fej, lábak és a fark kivételével, mely részek közönseges apró szőrrel fedvők — 10—12 cm. magas kevert gyapjuval van borítva; bundájuk nem elég tömött, innen van, hogy az anyák átlagos nyírósulya zsirban sem fölözte a 2·80 kg.-ot. A gyapju finomság tekintetében meglehetősen alacsony fokon áll, amennyiben a legjobb minőségű is csak quarta szokott lenni; azonban az utóbbi években nem adtuk el olcsóbb áron zsirban q.-kint 120 koronánál. Ebből látható, hogy gyapjutermeleze nem valami jó ugyan, de e tekintetben sem igen marad mögötte a mi hegyi juhainknak, mint: a czigája és razzkának.

Vannak azonban más előnyös tulajdonai, melyekben az előbb említett hazai juhokat lé-

nyegesen felülmulja és az első sorban a jó tejlékenység. Intézeti gazdaságunkban a tavalyi aszályos nyár és rossz legelőviszonyok mellett a tejlési eredmény a következő volt:

A márczius elején történt bárányozás után a bárányok május elején elválasztván, fejeltett május 13-tól október 11-ig terjedő 151 napon keresztül átlagban 22 db anyajuh, a mi egy napra összevonva (22×151) = 3322 db juhnak felel meg; ezen 3322 db juh adott az egész idény alatt 3124 liter tejet, a melyből egy juhra naponta esik 0·94 liter.

A nyert 3124 liter tejet sajtá (gomolya) dolgoztuk fel, a melyből nyertünk 417 kg. sajtot s ebből esik a 22 db juh mindenikére 18·95 kg. sajt; a 417 kg. sajt értékesítése után — kilóját 72—80 fillérjével eladva — befolyt 296·34 korona, esik tehát egy juhra 13·47 korona.

Ezek mint látjuk olyan eredmények, amelyek hazai juhok után elérni teljes lehetetlenség. Nem kell pedig gondolnunk, mintha ezen juhok nálunk tejbe-vajba fűrésztve, valami gazdagon tartatnának. Éppen ellenkezőleg. Nyáron a kikelettől kezdve az egész fejési idény alatt csupán dombos, száraz, kavicsos legelőn jártak, a hol épen a tavalyi nyári aszály idején bizony nem hővelkedtek mezőben, pedig a fű nálunk a nélkül sem igen tápláló. Téli takarmányozásuk is tulajdonképen szalmából áll, melyhez egyszer naponta szénát és — csakis a szoptatási időszak alatt — kevés ocsut, vagy e helyett kevés répat kapnak, hogy 2—3 bárányukat gyorsabban és jobban nevelhessék. Ez évben pl. még nem kaptak juhaink abszolúte semmi szénát, mivel fagyos időkben vetéseken legeltek, enyhébb időkben legelőn jártak, havas időkben pedig tisztán tavaszi szalmát ettek; úgy hogy azt mondhatjuk, miszerint a tuligenységükre vonatkozó állítások többé-kevésbé túlzottak.

Másik előnyös tulajdonságuk a feltűnő szaporaság. Az elmúlt tavasszal gazdaságunkban leeltett 25 darab anya, melyek után nyeret 43 drb bárány, melyből egy anyára esik 1·75 drb bárány. Ezen szaporulat a leeltett 25 drb anya között következően oszlott meg:

1	bárányt	ellett	8	anya	= 32%
2	"	"	16	"	= 64%
3	"	"	1	"	= 4%

Mint látjuk, rendes viszonyok között legalább is kétszer annyi az ikreket ellő anyák száma, mint az egyet ellőké s a mellett a meddőségi százalék sem igen haladja meg az 1—2%-ot.

Ezek alapján összeállítva most már az egy anya után nyert évi bruttó jóvedelmet:

sajtól	13·47	korona
2·80 kg. gyapju a 1·20 K.	3·36	"
1·72 drb bárány a 5 K.	8·68	"

mutatkozik összesen . . . 23·71 korona.

Itt azonban a tényleges állapottól nagy eltérést tettem csupán azért, nehogy kifogás legyen támasztható adataim ellen; nevezetesen én felvettem a bárányok darabját 4 koronájával mint pecsenyebárányt, holott, tekintettel arra, hogy mi 5—6 hónapos korban a bárányokért mint tenyészanyagért db-ként 15—20 koronát kapunk, felvehettem volna talán legalább is a félarat, mivel a bárányok választás utáni felnevelésénél csupán a fogasztott 30—40 kg. zab jöhet tekintetbe, míg a legelő és a pásztorbér alig számottevő, ezen alapon pedig a bárányokat 8 koronájával értékelve, 30·59 kor. évi tényleges bevétel mutatkoznék.

Vegyük most számításba bármely finom gyapjút termelő, vagy jobb tejlő hazai fajtánk évi bruttó jóvedelmét, azt fogjuk tapasztalni, hogy ezen eredményt még csak meg sem fogjuk közelíteni.

Fel kell még említenem, hogy ezen juhok az időjárás iránt sem oly érzékenyek, mint sokan hiszik, mert daczára annak, hogy ezen állatok orrluka a tél legnagyobb részében sok váladékot választ el, mintha valami náthaszerű

ornnyákhártya-gyuladás volna náluk jelen, én ezen állapotból a beteg állapotra nem következtem, mivel ez úgy a fiatalabb, mint az öregebb juhoknál előfordul és nem gátolja őket abban, hogy egyes jobb példányok a 8-10 éves kort is jó állapotban elérhessék. Gazdaságunkban ezideig rendszeresen a régi bérbirtok majorjában levő deszkafalu, padlás nélküli, zsindeles istállóban teleltek anélkül, hogy a legerősebb telek folyamán valami bajuk lett volna.

Mind Ezeket összefoglalva, ajánlatos, hogy ne mulasztjuk el hegyvidéki legelőinken ezen juhajtával akár tiszta vérben, akár honi juhokkal (ozigája, raczka) való keresztezés útján ezen állattal kísérleteket tenni; mert habár a juh igényesebb valamivel honi tejelő juhainknál, de kétségtelenül megteríti az esetleg reáfordított gondozási többletet; értem itt több gondozás alatt csupán azt, hogy hegyvidéken reá esetleg több legelőt szabjunk és a mostoha idő ellen lehetőleg védjük; más kedvezményt ezen juh nem kíván s képes a meredekebb hegyi legelőt is lassanként bejárva, egész napi mozgás után élelmét megkeresni, amint gazdaságunkban tényleg megkeresi.

Hogy tényleg beválják-e, ezt csakis kísérletekkel lehetne eldönteni, a melyeknek megcsejtésétől csupán az állatok igényességéről elterjedt, sok részben tulzott nézetek alapján visszariadnunk nem szabad, mert az esetleg elérhető siker által nem csupán a sikerrel kísérletezőre, de nemzetgazdaságunkra is nagy előny háramlanék.

Végül, miután közleményemmel továbbra nem terjeszkedhetem, csupán megemlíteni kívánom, hogy gazdaságunkban már évekkal ezelőtt történtek keresztezések is a friz és raczka juhval, a melyeknek eredményét Kovácsy Béla rovatvezető ur a Köztelek 1900. évi 57. számában már közölte s így az érdeklődők ott megtalálhatják.

Balogh Sándor.

GAZDASÁGI NÖVÉNYTAN.

Rovatvezető: Mezey Gyula.

Egy új arankamentesítő szer és az arankás foltoknak egy igen jó irtásmódja.

A herefélék arankamentesítésének kérdése, mivel teljesen megbízható módokat ma sem ismerünk, folytonosan foglalkoztatja, nemcsak a tudományos téren működőket, hanem a gyakorlati gazdákat is. Időnként felmerül egy-egy új arankamentesítő-szer, melylyel a feltaláló maga rendszeren igen szép sikert ért el a gyakorlatban. Ezek többnyire igen rövidéletűek s hamar letűnnek a szereplés teréről. Miért? A kísérletek eredményének megfigyelése sok gyakorlatosságot igényel s a látszólagos eredmények igen sok esetben téves megfigyelésen alapulnak. Nem szabad figyelmen kívül hagyni semmit, mert a csekélynek látszó dolgoknak esetleg nagy befolyása van a kísérlet eredményére. Különösen szem előtt kell tartanunk ezt akkor, ha vegyi szerekekkel kísérletezünk, melyeknek hatása a növény fejlődésére a legkülönbözőbb lehet. Semmi körülmények között sem szabad azonban kevés számú, ellenőrzés nélkül végzett kísérletezésekből következtetéseket vonni le s azokat, mint biztos adatokat, a szer javára betűzni.

Pár hónappal ezelőtt a m. óvári m. kir. vetőmagvizsgáló állomásra üvegbe zárt zöldeszínű folyadékot küldött be egyik gazdatársunk a következő levél kíséretében:

... kérem a mellékelt folyadékkal, mint arankamentesítő-szerrel kísérleteket végezni s az eredményről annak idején értesíteni. Az általam végzett kísérletek feltűnő eredménynyel végződtek, amennyiben a folyadékban 1 óra hosszúra áztatott aranka-

magvak ma (6 hét múlva) még nem keltek ki, míg az ugyancsak annyi ideig áztatott luczerna- és heremag a rendesen gyorsabban kelt ki anélkül, hogy csiraképességéből veszített volna... stb.

Mindenekelőtt szükségesnek véltük a folyadék összetételével tisztába jönni s mivel az ma már, mint „arankamentesítő-szer” nem szerepel, az ügy érdekében szükségesnek véljük közölni, egyúttal rámutatva a feltaláló által elért jó eredményt előidéző téves megfigyelésekre.

A m. óvári m. kir. vegykísérleti állomás vegyelemzése szerint az üveg dugós, pecsétetekkel lezárt palack, állítólagos páczoló anyag tartalmaz:

Az eredeti oldatban: (42.06 grm.)

Száraz anyagot (105%) ... 6.39 grm.

Rézsulfátot (Cu S O₄) +

5 H₂ O ... 5.74 "

Rézsulfát (Cu S O₄) ... 4.47 "

Kénsav (S O₃) ... 2.13 "

Szilárd üledék az edény

alján majdnem tisztán

vasoxid (Fe₂ O₃) ... 0.142 "

A folyadékban, szaga után következtelve, valami organikus, antiszeptikus anyag van, de azt a beküldött minta csekély volta miatt megállapítani nem lehetett.

Amint az elemzés eredményéből látható, a magnak csiraképességét megőző anyagot tartalmaz a páczoló oldat (rézsulfát, kénsav) elég nagy mennyiségben, csak az a kérdés, vajon ennek kártékony hatása kizárólag az arankamagra szorítkozik-e vagy ugyanakkor a heremag csiraképességét is tönkreteszi?

A küldött használati utasítás szerint az arankás heremag 1 óra hosszúra áztatandó a páczoló oldatban.

A kísérlet megajtására egy olyan heres luczernamagot választottam ki, amelynek csiraképessége igen jó volt, valamint a csirázási erélye is. A rendes csiráztatás (6 óráig közönséges vízben áztatva) eredménye a löherénél 96%, már a csiráztatás 4-ik napján; míg a luczernánál 90%, a csiráztatás 3-ik napján. Ehhez számítandó a csiráztatási idő későbbi 6, illetve 7 napja alatt a löherénél kiesirzott 2, a luczernánál 1 mag s ugyanitt a 12 kemény mag egyharmada = 4 mag. Így a csiráztatási végeredmény a löherénél 98%, a luczernánál 95%.

Ha ugyancsak e magból az ajánlott páczoló-folyadékba áztattam a magvakat, az eredmény feltűnően megváltozott.

Löhere Luczerna

a páczoló folyadékban áztatva:

1 óráig	2 óráig	3 óráig	1 óráig	2 óráig	3 óráig
91%	86%	76%	87%	86%	81%

A csirázási esély csekélyebb mindkétféle magnál, mert a csiráztatás 12-ik napján is volt csirázó mag, sőt egyes mintáknál (több minta volt ugyanabból a magból csiráztatva s a kimutatott eredmény átlagos) a 14-ik napon is csirázott 1-1 mag.

A csirázóképességre már 1 órai áztatás is hátrányosan hat. A löherénél 1 órai áztatás 7%-al, 2 órai áztatás után 12%-al s 3 órai áztatás után 22%-al kevesebbet csirázott a mag. A luczernánál ilyen nagy emelkedés nem mutatható ki, de határozott káros hatás észlelhető. Már 1 órai áztatás után 8%, 2 órai után 9% és 3 órai áztatás után 14% az esés. Ez a löheréhez képest nincsen arányban. Magyarazatúl az szolgál, hogy a csiráztatott munkákban átlag 12 kemény mag volt, amelyek nem duzzadva meg, az oldat hatását nem érezhették, de amely számnak 1/3-a szabályaink értelmében csirázottnak számítandó.

Amint a fentiekből láthatjuk, a mag csiraképességére az ajánlott folyadék egyáltalán nincsen jó hatással, sőt inkább, a csiraképességet csökkentő annál nagyobb mértékben, mentől hosszabb ideig volt a folyadékba áztatva a

mag. Ez már egy nagyon kellemetlen oldala, amely a használatát kétségesse teszi.

Lássuk most már milyen hatással van az arankára!

E kísérlethez ezévi termésű friss arankamag volt felhasználva.

	Aranka			Aranka		
	1 óráig	2 óráig	3 óráig	1 óráig	2 óráig	3 óráig
5-ik nap	1	0	0	2	0	0
10-ik	3	3	2	5	6	0
15-ik	8	3	6	8	9	3
20-ik	8	4	6	9	10	4
25-ik	10	5	7	10	11	5
30-ik	11	5	8	11	11	5
35-ik	12	6	8	11	12	6
40-ik	14	6	8	11	13	6
45-ik	14	6	8	11	13	6
	14	6	8	11	13	6

Amint a kimutatásból látható, a tiszta vízbe áztatott arankamagvakból 6 hét alatt a legkedvezőbb körülmények mellett 14% csirázott ki ha 1 óráig áztatjuk, 6 ha 2-ig és 8 ha 3-ig. Itt a csirázásnál nem mutatkozott semmiféle rendszer, mert a hosszabb ideig áztatott magminták átlagos csirázási eredménye kisebb, de 6 hét alatt 100 mag közül még megválogatva is csak 6-14 csirázott ki. Ennek magyarázata adja meg a feltaláló tévedését, amelyre arankairól szerének használhatóságát alapította. Az arankamag rendkívül rossz csiraképességű, részint a hibás virágmegtermékenyülés, részint az egyenlőtlen érés miatt. *) Ha egy arankás magmintából az arankát kiválogatjuk s gondosan átvizsgáljuk, háromféle minőséget fogunk találni. Egy rész nagy, szép, gömbölyű szemű, világossárgás zöld színű, teljesen egészségesnek látszó. Ha azonban az ilyen magot egy kicsit késlappal vagy csipeszszel megnyomjuk szétörök, száraz s belül üreges. Ezek a felpuffadt magvak, amelyek egyáltalán csiraképtelenek. A másik legnagyobb rész többékevésbé összehorpadt apróbb magvakból áll, amelyek rendszeren piszkoszöld színűek. Ezek éretlen magvak, csiraképességgel nem bírnak. A harmadik agyaghoz hasonló sötétebb vagy világosabb színű egészséges, csiraképes mag a legkisebb részt adja. Ez a magyarázata az aranka rossz csiraképességének, amelyre a kísérleteknél nagyon figyelemmel kell lenni. Ha kiválogatott arankamagvakat anélkül, hogy tudnám a csiraképességi %-át, valamiféle oldattal páczolok s elvetem, könnyen eshetek abba a tévedésbe, amelyikbe a szóbanforgó anyag feltalálója esett, nem csiráznak a magvak s ezt az oldat hatásának tudom be, pedig lehet, hogy úgy sem csiráztak volna.

Ugyancsak a fenti arankából hasonló mennyiségűt az ajánlott oldattal páczoltam s tettem el csirázás végett.

Az eredmény a vízben áztatott magvakkal szemben alig mutat fel valami különbséget, mert 1 órai áztatás után 11, 2 órai után 13 s 3 órai áztatás után 6% csirázott 6 hét alatt. Ha a három kísérlet átlagát veszem, a páczolás után az aranka 2%-al jobban csirázott, mint a vízbe-áztatás mellett. Az oldatnak tehát, amint a kísérletből kitűnik, nemhogy a csirázást hátráltató, de még elősegítő hatása van. Ezt azonban nem szabad így bírálunk el, mert a páczolt csiráztatási mintákba a leggondosabb válogatás mellett is több természetszerűleg csiraképes mag kerülhetett, mint a vízbeáztatottba.

Egy bizonyos és ez az, hogy a páczoló oldat az aranka csiraképességét nem öli el s a herefélék magvainak csirázási erélyét, valamint csiraképességét is rontja. A cél tehát nincsen elérve, ez az arankamentesítő-szer is oda kerül, ahova már számtalan elődje, a jól megérdemelt feledésbe.

Ezen az uton valószínűleg nem is fejtjük

*) De még az is figyelembe veendő, hogy a teljesen ép és kifejlett arankamagvak csirázása nagyon hosszú időre, évekre is elhúzódik.

Rovatvezető.

még a
milyen
képe
sziti az
fog ez
lésnél
kereszt

junk is
nem lá
pelt m
mindig

folyadé
állana
marabb
heremá
hatása
fenti ké
ken ke
belsejé
rendelt

A
nem ige
düli és
foltjain
mel tar
mélve
nak n
megold

A
nesbirt
gyakorl
alkalom
A rend
meg ke
kelleme
az eljá
szóló lu
nál nag
védendő

M
junius
táblák
jük s a
jó lépés
napig o
kának
részek
s az új
arankar
foltokat
mentes
aranka
trágyát
és buja
nyoma s
s kitűnő
mód, an
hézság

Fe
szelein
hozzáve
herefélék
folt. Ha
a kiirtot
találni, n
növeked

GAZ
Az „O

A
már rége
malomna
szükség
ezelőtt a
hozták b
mely e
vette kez

meg az arankamentesítés kérdését, mert bármilyen szert használunk is, ha a mag csiraképességét tönkreteszti, nemcsak az aranka vesztíti azt el, hanem a heremag is. Különösen állani fog ez azokra heremagokra, amelyeket a cséplésnél nagyon szűk dobkosáron bocsátottak keresztül.

A gépesítésnél bármilyen óvatosan járunk is el, a kicséplést mag szabad szemmel nem látható sérüléseket kap. Ha a géppel cséplést magot jó nagyítóval nézzük, a magburkán mindig találunk több-kevesebb repedést.

Ezeket a repedéseket keresztül a páczoló folyadék gyorsan a mag belsejébe jut s ha állana az a feltétel, hogy az arankamag hamarabb veszi fel a páczoló folyadékot, mint a heremag s így annak csiraképességét megőző hatása a heremagra nem érvényesülhet, ez a fenti körülmény megdöntene, mert a repedéseken keresztül hamarabb fog a folyadék a mag belsejébe jutni, mint a természet által ezétra rendelt ép szövetelemeken keresztül.

Az arankamentesítés kérdése ez uton tehát nem igen fog megoldást nyerni s valószínűleg egyedi és biztos védekezési mód a herések arankafoltjainak gyökeres kiirtása fog lenni. Ha szemmel tartjuk vetéseinket s a munkát nem kimélve a jelentkező foltokat különösen a magnak meghagyott részeken kiirtjuk, akkor megoldottuk az arankamentesítés kérdését.

A múlt nyár folyamán egyik állami ménesbirtokon láttam az arankafoltok nagyon gyakori kiirtásának egy módját, amelyet ez alkalommal ajánlok gazdatársaim figyelmébe. A rendes irtási módokkal az arankas foltot meg kell semmisítenünk a herét is s ez nagyon kellemetlen, mert utána kell vetnünk. Ezzel az eljárással, amely különösen a több évre szóló lucznavetések arankafoltjainak kiirtásánál nagyon ajánlható, nem pusztítjuk el a megvédendő növényt, csak az arankát.

Mielőtt az aranka virággal kezd, tehát június hónap elején a gondosan átvizsgált heretablák arankafoltjait alkalmas módon kijelöljük s azután a folt szélén köröskörül még egy jó lépésnyire hozzászámítva lekaszáltatjuk, pár napig ott hagyva a lekaszált herét. Az arankának az a része, amelyik a lekaszált hererészekre van, ha az kezd kiszáradni, elpusztul s az új arankafoltot s a törzsön visszamaradt arankarészek fogják képezni. Most a lekaszált foltokat jó vastagon behintjük lehetőleg szalmamentes friss lótrágyával. A trágya alatt az aranka kipusztul s mikor 3-4 hét múlva a trágyát a foltól eltávolítjuk, s luczerna szépen és buján fog kihajtani, míg az arankának nyoma sem lesz. Ez egy gyakorlatilag kipróbált s kitűnő eredményeket szolgáltató arankairtási mód, amelynek keresztülvitele semmiféle nehézségbe nem ütközik.

Feltétlenül szükséges, hogy a látható folt szélein még egy lépésnyit az irtási területhez hozzávegyünk, mert az aranka egyes szárai a herefélék között tovább nyulnak, mint a látható folt. Ha ezek megmaradnak, kevés idő múlva a kiirtott folt körül 6-8 új foltot fogunk találni, mely a megmaradt arankaszálak továbbnövekedése folytán keletkezett.

Barna Balázs.

GAZDASÁGI GÉPÉSZET.

Rovatvezető: **Uj. Sporzon Pál.**

Az „Ottynia“ daráló és őrlő malom.

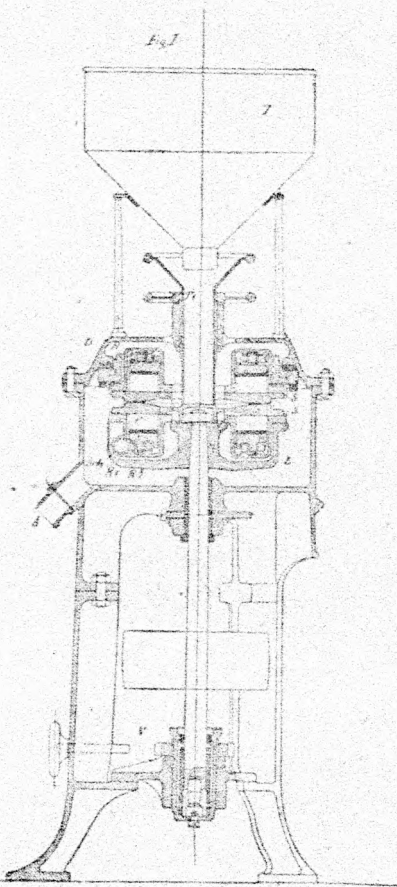
(Együttal felelet több kérdésre.)

A malmoktól távol eső gazdaságokban már régóta hiányát érzik oly kisebb gazdasági malomnak, melylyel a gazdaság dara- és liszt-szükségletét lehetne előállítani. Néhány évvel ezelőtt a Schweitzer-féle gazdasági malmokat hozták be az országba, alakult is egy társaság mely e malmok gyártását és elterjesztését vette kezébe. És bár a Schweitzer-féle gazda-

sági malmok szerkezeti elve jó volt, az eredeti gyártmányok munkája egy minőség mint mennyiség tekintetében teljesen megfelelt, mégsem tudták e gépek gazdaságainkban meghonosítani. Egyrészt a később gyártott gépek gyártási hibái, másrészt a megfelelő szakértelem hiánya s főleg a gép munkabírásának és erőszükségletének helytelen megadása oly zavarokra és kellemetlenségekre adott okot, hogy a gazdaközönség bizalma e gépek irányában megszűnt, azok nem tudtak helyt kapni a gazdasági üzemben.

Ujabb az E. Bredt & Co. ottyniai gépgyár hirdeti az „Ottynia“ gazdasági daráló és őrlő-malmát, mely iránt a gazdak több oldalról érdeklődnek, legjobb tanúbizonyosságul annak, hogy még mindig nincs meg az igazi gazdasági malom s annak hiányát érzik.

Az „Ottynia“ gazdasági daráló és őrlő malom szerkezeti elrendezésében lényegesen hasonlít a már ismert Schweitzer-malom szerkezetéhez. Itt is, mint azt a 15. sz. ábra mu-

15. ábra. Az „Ottynia“ daráló és őrlő malom szerkezeti elrendezése.

latja, egy öntött vas állványon két vízszintesen elhelyezett S daráló vagy őrlőtárcsa végzi a darálást, illetve őrlés munkáját. Ezen őrlőtárcsák közül az alsó, kuposan végződő, alul V függőleges talpcsapágyba helyeztet álló tengelyre van szerelve, mely tengely forgását a rajta lévő szíjdobtól kapja. A tengely felső, kuposan összemelő végére van L őrlőtárcsa-tartó huzva, melyben C hüvelyre van a kéregacélöntvényből készült S őrlőtárcsa felerősítve. Ezen őrlőtárcsán nem fogak, hanem négyzetű keresztmetszetű nyílások vannak készítve, melyek sugárszerűen haránt irányban fekszenek a tárcsán, a központ felé ritkábban, szélesebben és hosszabban vágva, a kerület felé mind sűrűbben és kisebb mértékben tartva, mint az a 16. sz. ábrán látható.

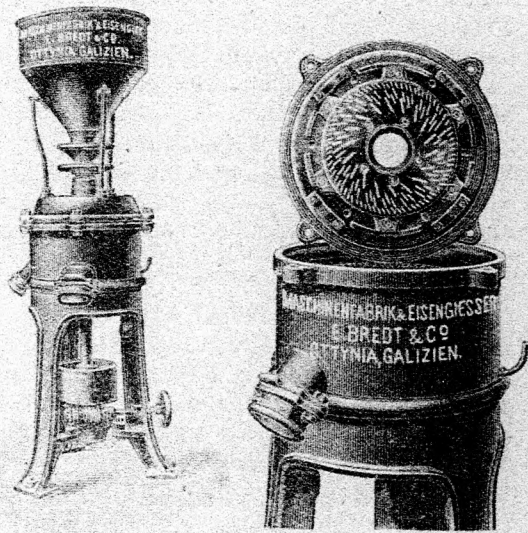
Az őrlőtárcsa e nyílásain keresztül nyulnak ki függőlegesen a tulajdonképeni őrlőkések, melyek a tárcsák alatt elhelyezett ólomtárcsára vannak felerősítve és Sch csigamenetes csavar-

ral a nyílásokon megkopásuk arányában élesítés céljából kijebb tolhatók illetve állíthatók. Amint az illető gyáros mondja, 25 milliméter az összes magasság, melyre a kések kitolhatók az őrlőtárcsa nyílásain s ha egy-egy élesítésnél 0.2 milliméterre tolatnak ki a kések, körülbelül 120-szor lehet a késeket egy a malomhoz adott élesítő készülékkel utánélesíteni.

S miután az őrölt gabona keménysége szerint 20-40 métermázsas őrlemény után válik szükségessé az élesítés, egy késkészlettel 2400-4800 métermázsas őrlemény állítható elő. Az őrlés finomságának szabályozhatása céljából az alsó forgótárcsa tengelyével és csapágyával együtt a V kézikerek segítségével magasabbra emelhető vagy mélyebbre állítható s így a felső állótárcsához közelebb hozható vagy attól távolabbra állítható. Az őrölendő anyag T garatból az alája szerelt vezető tölcseren át jut a tárcsák közé. A beömlés mennyiségét a tölcserét állító T kézikerekkel lehet szabályozni.

Az őrlőkések élesítésénél mindkét őrlőtárcsát burkolataikkal együtt ki kell venni és a késeket 0.2 milliméterrel kijebb tolni az Sch csigamenetes állító csavar segítségével. Ezután az egyik tárcsát visszahelyezik a gép tengelyére s a gépet megindítva a köszörülő készüléket a tárcsára egyszerűen rányomják addig, míg a kések kiélesedtek. Ugyanígy tesznek a másik tárcsával is, miután már az egyik meg lett élesítve s a gépből kiemeltetett.

A megőrölt anyag az őröszerkezet burkolatján levő A kiömlő csatornán át jut ki a malomból. Ilyen csatorna kettő van, egymással szemközt elhelyezve, hogy tetszés szerint az

16. ábra. Az „Ottynia“ daráló és őrlő malom nézete és őrő szerkezete.

őrlemény, mint dara egyenesen a zsákba folyhasson, vagy pedig lisztnyerés céljából a szíta szerkezetre jusson.

Miután a fent leírt malom csak őröl, ha lisztnyerés céljaira is fel akarják használni, szükséges hozzá megfelelő szítát is alkalmazni, melynél 2 szíta selyemből, 1 pedig sodronyszövetből van készítve. Ha tiszta, finom huza vagy rozslisztet kell a gépnek előállítani, akkor mindhárom szítát be kell helyezni, mely esetben a korpa és az esetleg meg nem őrölt anyag a legfelső sodronyszítán végig fut s esetleg újból a gépbe önthető. Tengerliszt előállítására elegendő csak a sodronyszítát elhelyezni. Mikor csak dara előállításáról van szó, akkor a szítaszerkezetet egyáltalán nem szükséges működtetni s a dara az őrőburok másik szabadkiömlő csatornáján eresztetik ki.

A gyár adatai az „Ottynia“ daráló és őrő-malomnál.

Az őrőtárcsák átmérője	S z i j d o b		M u n k a b í r á s a				Erő- szükség- let	Fordulat- szám percen- kint	
	átmérője	szélessége	óránként T e n g e r i	kilogrammokban B u z a, R o z s, Á r p a	dara	liszt			
550 mm.	200 mm.	120 mm.	350-400	160-200	260-340	100-140	4 lóerő	720 kor.	650

A malomhoz megfelelő 1480 mm. hosszú, 700 mm. széles és körülbelül 800 mm. magas sikszita ára 300 korona. Ottyniában E. Bredt & Co. vasöntő és gépgyárában (Galicia). A gép alakját a 16. sz. ábra mutatja. Budapesten üzemben megtekinthető Lázár-utca 16. sz. alatt az Opera-bazárban.

Ami e gép használhatóságát illeti, arra nézve megfelelő kísérletek adatainak híján nem lehet végérvényesen nyilatkozni. Azon körülmény, hogy az örlőkések utánélesíthetők, mindenestre előnyre szolgál a gépnek és ha megfelelő erő áll rendelkezésre, még pedig valamely motorikus erő, járvány nem ér semmit erre a célra és ha megadják a gépnek a percenkénti 650 fordulatot, nem lehetetlen, hogy jól beállított szitákkal a fenti kímutatásban jelzett munkaeredmény elérhető lesz vele.

i. S. P.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Kérdés.

107. kérdés. A „Köztelek“ f. évi 1-ső számában a 4. sz. kérdésre az a válasz van a mételyes kosokra nézve, hogy az eladó méltányosság szempontjából engedhet el az árból. A kosokat én vettem s midőn a mételyt az orvos megállapította, én azt az eladóval tudattam s azt ajánlottam, hogy ha a kosok májusig nem döglenek el, úgy az árat kifizetem, mit ő december 17-én válaszolva elfogadott. E közben mind a két kos eldöglött, azokat felboncoltatván, az állatorvos oly értelmű bizonyítványt állított ki, hogy miután ő már november hóban az élő kosokon nagyfokú mételyt állapított meg s a december hó 9-én elhullott kost felboncolva, nagyfokú mételyesedést látott, megállapíthatja, hogy szeptembertől itt nálam nem mételyeshettek meg a kosok, hanem a fertőzések még előbb, augusztus hóban kellett történnie, annál inkább, mivel eddig soha mételyes juhomm nem volt. A „Köztelek“ 1901. évi április hó 13. számában feleletül 244. sz. kérdésre egy ehhez hasonló esetre az a válasz, hogy a szavatolási kötelezettség 6 hónapig is terjed, ha a vevő bizonyítja, hogy a fertőzésnek még az eladónál kellett történnie. Kérem válaszukat, vajjon mikor és melyik érvényes?

K.

108. kérdés. Bérbeadott birtokunkról a szerződés alábbi kikötést tartalmazza: „Pächter darf Stroh und Futter weder verkaufen, noch vertauschen, sondern es muss alles Stroh und Futter, welches auf dem Pachtgute erzeugt wurde, an Vieh verfüttert und zu Dünger gemacht werden und dieser Dünger ausschliesslich auf die Felder des Pachtgutes verwendet werden. Das Brennen von Stroh ist untersagt.“ Bérelő azonban a jelenleg általa részben már szántókká átalakított volt réteken termelt — igaz, silány minőségű — szénát, melyet a jószág sem igen kedvel, jórészt eladta. Annak ellenében, hogy bérelő szalmát vett, mégis a „Futter“ kifejezés alatt a réti szénát is értelmezzük s a szerződés világos kikötéséhez viszonyítva kérjük szíves véleményezésüket fenti eljárás helyessége vagy helytelensége felől, esetleges kártérítési igényünk megjelölésével. A birtokon gazd. szeszfőzde is működik. A bérbeadott birtok szerződése, melynek bérlete több év tartamára apr. 15-től 1905. apr. 15-ig szól, 14-ik pontjában a többek között következőleg is határoz: „... auch sind die Pächter verpflichtet in den letzten 3 Jahren der Pachtzeit, somit in den Jahren 1902, 1903 und 1904 jährlich 40 Joch a 1200 □-Klafter reine Brache zu halten und jedes Joch mit 20 Fuhren à 10 q. gut verrosteten Stalldünger zu beführen und

diese Brache jährlich dreimal zu ackern.“ Fentiek értelmében azt hisszük, hogy az 1902. év tartamára szánt fekete ugarföldön, daczára, hogy 1905. április 15-én záródik a gazd. bérletév, az 1902. évben már semminemű terményt, így repezét sem, vetni, illetőleg természetni nem szabad. Kérjük erre nézve szíves válaszukat s az iránt is, hogy az idézett kikötés értelmében mikor köteles bérelő az előirt ugarolási teendőket is fogantatosítani?

E. J.

109. kérdés. Van egy 30 holdas szilváskertem, miután a talaj minőségénél fogva mint szántó nem alkalmas, beültettem szilvafákkal 8 méter távolságban, amelyek igen szépen diszlenek, a talajt többször felszántottam, előbb dohányt azután buzát vetettem bele, készíthetek-e ezen szilvából kaszálót is?

B. J.

110. kérdés. Birtokomat hosszabb időre egy bérelőnek haszonbérbe akarom adni. A bér szerződésben nem akarom a haszonbérletet a tekintetben megkötni, hogy milyen vetésszorgót használjon, mert lehetővé akarom tenni, hogy az előfordulható különféle viszonyokhoz alkalmazkodhassék; de elejét akarom venni annak, ami igen sok esetben előfordul, hogy a bérelő a bérlet utolsó éveiben a földeket kizsarolják. Ennek megakadályozására az eladó használni szokott általános kifejezést, „hogy rabló vagy zsaroló gazdaságot folytatni nem szabad“, elegendőnek nem tartom, mivel annak körülírása nélkül perlekedés fejlődhetik könnyen, mit mindkét szerződő félre nézve károsnak tartok. Ennél fogva kérem becses lapjok „Levélszekrény“ rovatában feleletet erre a kérdésre: Mily szerződészerű határozattal, minő körülírással lehet elérni azt, hogy a haszonbérelőnek a szabad gazdálkodási rendszer követése ugyan megengedessék, de a zsaroló gazdaság folytatása megis kizárható legyen.

N. J.

Felelet.

Kártérítés mételyes juhokért. (Felelet a 107. sz. kérdésre.) A kereskedelmi törvény 349. §-a értelmében az áru hiányai miatt hat hónapon belül lehet kártérítési keresetet támasztani. Az eladó tehát az áru hiányaiért általában hat hónapig tartozik szavatossággal s ez alól az állatok belső hibái sem képeznek kivételt, vagyis az eladó a rejtett belső bajokért szavatol, feltéve, hogy a vevő a szavatossági hibának minősíthető bajt az említett időn belül felismeri, erről az eladót haladéktalanul értesíti, illetőleg a keresetet beadja s végül beigazolja, hogy az illető baj a vételkor már létezett az illető állatban.

Ez alól az általános szabály alól, az említett feltételek mellett, a mételykór sem képez kivételt. Ennek a betegségnek mint szavatossági hibának különös szavatossági határidejét két hónapban, azaz 60 napban szokás ugyan megszabni, de az csak az osztr. polg. törvénykönyv 925. §-ának helytelen értelmezéséből ered. Ez a §. ugyanis csak azt mondja, hogyha juhoknál 60 napon belül a mételykórt felismerik, akkor helye van annak a jogi vélelemnek, hogy a betegség már a vételkor is megvolt az állatban, azonban ez a §. egyáltalában nem helyezi hatályon kívül az adás-vétel tárgyát képező áruk hibáiért való általános szavatossági kötelezettségre vonatkozó 922. §-t, amint-hogy ez nem is korlátozza a szavatossági kötelezettséget kizárólag a törvényben felsorolt hibákra. Annál kevésbé helyezi hatályon kívül a magyar kereskedelmi törvény 349. §-ában, általában minden áruira s így az élő állatokra vonatkozólag is hat hónapban megállapított elévülési, illetőleg az ezzel azonos szavatossági határidőt.

Az a körülmény tehát, hogy a fenforgó esetben a vevő a vétel után csak három hónap múlva ismerte fel a vett juhok mételykórját, csak az említett jogi vélelem érvényesítését teszi lehetővé, de nem fosztja meg a vevőt a kártérítési igényektől, csak hogy most már külön bizonyítania kell, hogy a juhok a vétel idejében már fertőzve voltak mételyekkel. Ennek bebizonyítása pedig a kérdésben felsorolt körülmények szerint nem lesz nehéz. Dr. H. F.

Szénaeladás és ugartartás. (Felelet a 108. sz. kérdésre.) A szerződés értelmében a bérelőnek nem állott jogában a széna eladása, mivel a szénát minden gazda takarmánynak (Futter) tekinti, a szerződés pedig a takarmány eladását feltétlenül tiltja. A bérelő tehát tényleg kártérítéssel tartozik, amely szerződésileg többnyire olyformán szokott megállapítani, hogy a bérelő széna vagy szalma eladása esetén az eladott mennyiség kétszeresét köteles visszaszerezni s a bérbirtokon épűgy, mint az ott termeltet felhasználni. A szóbanforgó szerződés azonban ugylátszik nem tartalmaz efféle kikötést s így felmerül az a kérdés, vajjon a bérelő által vásárolt szalma mennyisége és minősége teljesen pótolja-e az eladott széna trágyaértékét s a bérbeadó ezt a kárpótlást elégségesnek tartja-e?

Ellenkező esetben csak az illetékes bíróság lehet hivatva, tekintettel a fenforgó tényálladéokra és a szerződésre, az esetleges kártérítés megállapítására.

Az ugarra nézve félre nem magyarázható a szerződésnek azon kikötése, mely szerint a bérelő már 1902-ben 40 holdon fekete ugart (reine Brache) tartani köteles. Ezt a területet tehát semmiféle növénynyel, sem repezével, sem takarmánnyal nem szabad a bérelőnek elvennie és ezen a kikötésen nem változtat azon körülmény sem, hogy a bérlet csak 1905. évi április 15-én jár le, mert valószínűnek tartjuk, hogy a bérelő utódjának jogában áll a szükséges őszi vetéseket 1904 őszen eszközölnie, különben nem lenne őszi vetése és ezen célra fordíthatja az ezen évre is kikötött 40 holdnyi fekete ugart.

H. nsch.

Szilvás talajának kaszálóra való átalakítása. (Felelet a 109. sz. kérdésre.) A magunk részéről is csak helyeselhetjük, hogy a szilvafákat 8 m. távolságra ültette, szintűgy azt is, hogy a talajt többször felszántatta, a minek kedvező hatása, különösen a dohány után, nem is maradhatott el; de azt már nem egészen helyeseljük, hogy most buzát vetett bele, mert ez nagyon kiszárítja a talajt. Célszerűbb lett volna valamely kapásnövényt, pl. burgonyát vagy még inkább babot, vagy akár zabos-bükkönyt takarmánynak természetni, hogy a talaj mentől gyakrabban fel lett volna lazítható, a minek a fák látták volna hasznát. Lám az amerikaiak az ő mesés gyümölcssterméseiket éppen annak köszönik, hogy gyümölcsöseik szűzföldjét nem vetik be; hanem folytonosan porhanyítják. Mindezekből kifolyólag azt ajánlanám, hogy addig legalább, a míg a szilvafák fejlődésben vannak, nem célszerű kaszálót készíteni; mert a fák vig növekedése rögtön megakad. Különb is a kaszálókészítésnél arra nagyon kell ügyelni, hogy mélyen gyökerező fűfélék oda ne kerüljenek, tehát luczerna, lóhere és hasonlók már eleve ki vannak zárva, maradnak tehát a sekélyen gyökerező fűvek, amelyek magvát megint nem lesz helye a buzára vetni; hanem ha szép egyenletes kaszálót óhajt, úgy azt a tavaszhoz egy évre külön, vagyis magában vesse, addig pedig kevertesse meg mentől többször a talajt, hogy tiszta és porhanyó talajba kerüljön a fűmag. Homokos-agyagba a következő keveréket ajánlom: Poa nemoralis 1 r. Poa pratensis 1/2 r. Agrostis stolonifera 1/2 r. Lolium perenne teune

„PURITIN“

a legjobb kazánkö ellenes szer.

Megrendelhető: a Puritin-társaságnál Budapest, IX., Üllői-út 25. (Köztelek hirdetés)

Megrendelésnél a kazán táplálására használni szokott vízből 1-2 liter bektüendő.

4 r. Fes sis 1/2 v get illeti alapul ve 20 gr. s nem aja állók. M ugys jó kul még sorolt fü söt nagy hanem r sulhat; r helyre fül tatik látn

Bé akadályo kérdésre, a legkén nem leh pontban veendők az tudn szeres t a szükség a szalma adása en feltetelez éveiben saját érd a magus annak, l különfele viszont veszélyes akadályozó nézve kik

1. szántóföld legalább 160, esetl a m. str. j. nak betrá ajánlott le a trágyázá gyöződhes bérlet első eleget tel kell az trágyák all kikötött trá de különös tehessen.

2. A lastakarmá féleket ead bad, mi te kásoknak szalmaféle ellen vétk széna vagy tartozik a a bérbirtok alomként trágyát pe szántóföldre

3. A három évé folytatni, as tozik tehát tartani, ugy illetve mű karmánynöv rint természet ból egyuttal évek szept követendő b levélben b ezen kikötés get nem ter bizottság les ramló kárt tésére a bér gyonát és ő bérbeadó és

uttal a követendő helyes utat is megmutatta. Rubinek beszédét a két elsővel együtt mai számunk mellékletén közöljük egész terjedelmében, hogy a gazdaközön-ség teljes mértékben megismerje azokat a férfiakat, akik buzgóságának és munkáságának eredményeképp a törvényhozásban a mezőgazdasági érdekek hathatós képviselőit méltán várhatjuk.

Panasz a budapesti marhavásárpénztár ellen. A budapesti marhavásárpénztárral többször foglalkoztunk már e helyütt, sőt néhány-szor tárgyalás anyagát képezték a pénztár ellen felhangzott panaszok az OMGE. állattenyésztési szakosztályában is. Rámutattunk arra, hogy ez a szervezet nem tudja vagy nem akarja a nagyközönség s különösen a tenyésztők érdekeit előmozdítani, azon vásári szakörök érdekeit tehát, akik pedig mint vidéken lakók, önként értődőleg bizonyos figyelmet joggal várhatnak a vásárpénztártól, amelynek ténykedése ellen azonban a napokban is újabb panaszt tettünk kézhez. Egy gazdaságunk ugyanis az alábbi levelet intézte hozzánk:

„Már többször tapasztalom, hogy a budapesti marhavásár pénztárának az újságokban közzétett jegyzései hibásak és direkt megtevésztők; engem legalább több ízben megtevésztettek már s azt hiszem, hogy mások is így járnak. Én p. o. ma (1902 január 31-én) előbarányokat darabonként 10 koronával adtam el, ha pedig a *Pester Lloyd* estijében megjelent marhavásár-pénztári jelentését olvasom, azt látom, hogy 12-14:50 koronájával keltek el, pedig én is marhavásárpénztár utján adtam el barányaimat. Aki ezt a jelentést olvassa és barányait költséggel terhelve felküldi, az meg van tévesztve, mert meggyőződik, hogy a jelentés nem felel meg a valóságnak.”

E levél az OMGE. levéltárában megtekinthető. Midőn e levélre az érdekeltek figyelmét felhívjuk, egyúttal rá is mutathatunk a vásárpénztár árjelentéseinek megbízhatatlan volta. Rámutatunk erre különösen most, a midőn a fővárosi ujonnan létesített sertésvágóhidnál is egy hasonló pénztár létesítése van tervbe véve. Mi már több alkalommal tiltakoztunk az ellen, hogy az új intézmény, a marhavásárpénztár bérlet társaságnak adassék ki, amely oly módon az egész fővárosi állattenyésztést dominálná s az árjegyzések tekintetében hasonló megbízhatósággal tájékoztatná a gazdákat, mint ezt most teszi. Nincs egyáltalában szükség vásárpénztárra — a mai formában — a sertésvásártéren, de ha a főváros illetékesen létesíteni akar, az esetben csak szövetkezeti uton tartunk illetékeseknek, amire a főváros figyelmét úgy az OMGE. mint a hentesipar-testület már 2 év előtt felhívta. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy a marha-

vásárpénztártól el lehetne várni, hogy a gazdaközön-séget hiteles jelentésekkel látná el.

Gyáripárosok szövetsége. Az a bizalmas előértekezlet, amelyről már jelentést tettünk, megtartott s a megvalósulás útjára terelte azt az eszmét, hogy Magyarország gyárosai és ipari vállalatai egy központi szervezetet alakítsanak. Ma még csak körvonalaiiban látják maguk az érdekeltek is a létesítendő szervezet működési és hatáskörét, de meg vagyunk győződve, hogy a szervezkedés folyamán kirejézésre fognak jutni mindazok a jogos kívánalmak, amelyeket az ország gyárosai és iparosai táplálnak testületi és szakérdekeinek nem csupán hathatós védelme tárgyában, hanem abban az irányban is, hogy e nagy fontosságú s nagy jövőjű gazdasági tényezőnek megszerezzék a kellő tekintélyt és befolyást, amely a jogos érdekek ápolását és előmozdítását lehetővé teszi. Ez a társadalmi tömörülés és szervezkedés, ha egészséges és gyakorlati alapon történik, rövid időn érvényesülni fog hazánk közgazdasági fejlődésében, mely különösen ez esetben egy hatalmas és nagy jelentőségű tényezővel gazdagodik. Erre pedig a magunk részéről azért fektetünk súlyt, hogy egy ilyen megfelelő szervezet létesítésével megszűnjön az a valóban anomáliának mondható állapot, hogy ezen befolyásos egyének magukat az ipar képviselőinek és szószóitainak nevezvén, ezen ezim alatt az általuk képviselt szűkebb érdekek részére oly kedvezményeket és előnyöket biztosítsanak, amelyek a közérdeket méltán sértik. Egy ilyen szakszervezetben csoportosult külön érdekek minden-estre megfelelőbben fogják az ipar általános érdekeit érvényesíthetni. Örülünk annak is, hogy az előértekezleten nem hangzott fel az a törekvés, melyet a szervezkedés első hírére némelylapok, úgy gondoljuk, hivatlanul korpoltálni igyekeztek, mintha ilyen szervezkedésre az OMGE. működésével szükség volna. Az OMGE. mint első sorban a nemzeti munka eredményének biztosítására törekvő intézmény mindenkor csak örömmel fogja látni, ha ez a törekvés az ipari téren is a hivatott szervezetek által kellőképpen érvényesül. Az előértekezletről különben az alábbi tudósításunk számol be: Magyarország egyesületekbe tömörült valamennyi iparágának, továbbá számos, szakszerű szövetkezés híján levő nagyjelentőségű iparának képviselői bizalmas értekezletet tartottak az összes magyar iparág érdekeinek előmozdítására szolgáló központ megalapítása céljából. A látogatott értekezlet elnöke dr. *Chorin Ferenc* az, a Magyar Bánya- és Kohóvállalatok Egyesületének elnökét választotta, ki élénk tetszéssel fogadott hosszabb beszédében fejtette ki az értekezlet célját, mely nem egyéb, mint a magyar gyáripár tekintélyének és érdekeinek megővására alkalmas intézmény megteremtése. Az értekezleten élénk eszmecsere fejlődött ki, melyben majdnem valamennyi magyar ipari szakegyesület jelenvolt képviselője, nevezetesen *Hatvany-Deutsch Sándor*, *Leipzig Vilmos*, *Zafahl*, a *Dréher-féle söröző* igazgatója, *Wolfner Tivadar* országgyűlési képviselő, *Krausz*

Lajos, *Vuk Lajos*, *Förster Nándor*, *Weisz Bertold* országgyűlési képviselő, *Linzer*, *Herz Vilmos*, *Köhner Agost*, *Pucher József*, *Hatvany-Deutsch Károly*, dr. *Heidelberg Tivadar*, *Weisz Manfréd*, *Emich Gusztáv*, *Bélaváry-Burchard Konrád*, *Törley József*, esetei *Herzog Péter* és *Popper István* részt vettek. Valamennyien a mozgalmat a legmelegebben üdvözltek. Az értekezlet elhatározta, hogy az említett *szövet-ség ügyét erélyesen felkarolja* és ebből a célból a szakegyesületek elnökeiből és a fővárosi és a vidéki gyáripár képviselőiből álló bizottságot küldött ki.

A szarvasmarha-tájfajta tenyésztés. Eperjesről jelentik a Bud. Lev.-nek: *Sárosmegye* néhány év előtt kimondotta, hogy a következő tenyésztési irány érvényesítése érdekében a községek tenyészapaállat-vásárlásait ellenőrzi s csak a pinzgau fajt engedi. A múlt évben már az így beszerzett 86 tenyészapaállatot itt a vármegye területén lehetett beszerezni, míg ezelőtt a szükséglet mindég behozatott. A sárosmegyei gazdasági egyesület tenyészállatvásárt fog már ez évben rendezni és öröndetes körülmény, hogy a vásárra kitenyésztők elsőrendű saját nevelésű apaállatokat neveznek. Mindez siker a földmívelésügyi kormányzat kezdeményezésének tudható be, hogy *Sárosmegye* köz-segeit a köztenyésztésre vásárolt apaállatok beszerzésénél részesítette. Csak az elmúlt évben is *Darányi* földmívelésügyi miniszter 5900 kor. segítséget utalványozott a tenyészapaállatot beszerző községeknek.

A polgári törvénykönyvtervezet az OMGE.-ben. A magyar általános polgári törvénykönyvtervezetnek az OMGE. által kiküldött felülvizsgálóbizottsága ma délután gróf *Zselénski Róbert* elnöke alatt ülést tartott, amelyen dr. *Darányi Gyula* tartott előadást a tervezetnek személyjogi részéről. A személyjognak az egyesületekre, az alapítványra és a gazdasági célu egyesületekre vonatkozó részével foglalkozik, még pedig kizárólag a gazdasági egyesületek szempontjából. Örömmel üdvözl a tervezet azon intézkedését, mely szerint a pazarlónak, iszákosnak gondnokság alá való helyezését azon község is fogja kérhetni, amely az ily egyén elszegényedése esetében az illetőt eltartani köteles lenne. Kifogásolja a tervezetnek az egyesületekre vonatkozó részét, mint amely a *gazdasági egyesületekről külön nem intézkedik* és azokat a többi egyesületekkel azonos határozmányok alá helyezi. Ellenzi az egyesületeknek, de különösen a gazdasági egyesületeknek adminisztratív tekintetben járásbíróságok felügyelete alá való helyezését és ezek által való nyilvántartását, már csak azért is, mert a bíróságok nagy túlterheltségük fogva erre alkalmasnak nem látszanak, mihez képest a felügyeleti jog és nyilvántartás tekintetében az eddigi állapotot kívánja fentartani. Paragrafusról paragrafusra haladva teszi meg észrevételeit és javaslatait, különösen az egyesületek igazgatóságára, igazgatósági tagjaira, a közgyűlésre és ennek hatáskörére, valamint az egyesülettel szemben teendő nyilatkozat hatályosságára

Jobb és

megbízhatóbb

magvakat

nem is ajánlhatunk, mint a minők **28 év óta**

Mauthner Ödön

**csász. és kir. udvari
magkereskedésében**
Budapesten kaphatók.

vonatkozó
ványokra
előtt az a
zását, mi
közö intéz
alkalmaz
ezután a
közö egye
sági egyes
és melyek
már az ö
mésztető
a gazdas
tervezetbe
helyes int
tervezetne
vonatkozó
leges hely
megfelelő

A fe
indult meg
aki nyoma
gaira rá,
gazdakörök
tartalmaz
Csillaah
Gyula, dr.
és mások.
határozati
legközelebi

XIX.

dijazással
március h
„Tattersall
állatvásárol
lesznek ki
lapokat a
Azon érde
kapták vol
az „OMGE
meg. A fő
tok díjazás
délyezett é
m. kir. áll
amennyiben
több alkalm
sebb apaáll
ilyeneknek
sáról tájéko
jából a vás
lyen kívül
szekesfővár
teletdíj 100
lentések sz
bejelentési
mélőbbi sz
dező-bizotts
bejelentett
azok elhely

Övön

A tavasz
Darányi
következő
közösi véde
szigoruan
nél szükség
kirendelése
a rendelkez
már előre k
viselők haso
vonalon fog
táviraszo
a katonai kö
valókra felh
ságok figyelt
miniszter a
ség utasítás
árvizmentesi
támogassa, r
deline erély
mindenkítől,
ság őrzése b

Miskolc
sági Egyesül
megyei Gazd
gazdasági tá

vonatkozó intézkedéseket illetőleg. Az alapítványokra áttérve, szükségesnek vélné mindenek előtt az alapítvány jogi fogalmának meghatározását, mint amely nélkül az alapítványra vonatkozó intézkedések a gyakorlatban alig fognak alkalmazást nyerhetni. Részletesen foglalkozik ezután a tervezetnek az alapítványokra vonatkozó egyes szakaszaival, mint amelyek a gazdasági egyesületek alapítványait is felette érintik és melyek folytán az állami felügyelet most már az összes bármilyen néven nevezendő és természetű alapítványokra kiterjesztetnék. Végül a gazdasági célú egyesületekről, valamint a tervezetben a személyiség védelmét célzó igen helyes intézkedésekről szólva, javasolja, hogy a tervezetnek az egyesületekre és alapítványokra vonatkozó része a gazdasági egyesületek különleges helyzetét, célját és szervezetét tekintve megfelelőleg módosíttassék.

A felolvasással kapcsolatosan beható vita indult meg, amelyben részt vett Forster Géza, aki nyomtatékkal mutat a törvény azon hézagaira rá, hogy az egyesületi törvény sem a gazdákörökre, sem a földesúrra vonatkozólag nem tartalmaz megfelelő intézkedéseket. Sághy Gyula, Csillagh Gyula, Sečovszky János, Rubinek Gyula, dr. Dömötör László, dr. Baross János és mások. A vita eredményeként formuláltak a határozati javaslatokat is. A tárgy fölött a vitát legközelebbi ülésen folytatják.

XIX. tenyészállatvásár: Az „OMGE.” díjazással egybekötött tenyészállatvásárját f. évi március hó 22. és 23-ikán fogja Budapesten a „Tattersall”-istállóiban megtartani. A tenyészállatvásáron gazd. gépek és műtrágyafélék is lesznek kiállítva. A tervezet és a bejelentési lapokat a rendező-bizottság már szétküldötte. Azon érdeklődőknek, kik azokat még meg nem kapták volna, levelezőlapon való megkeresésre, az „OMGE.” titkári hivatala készséggel küldi meg. A földmívelésügyi miniszter a tenyészállatok díjazására 6000 korona államsegélyt engedélyezett és egyidejűleg utasította az összes m. kir. állattenyésztési felügyelőségeket, hogy amennyiben kerületeik területén a f. évi kiosztás alkalmával a köztenyésztés részére értéke-sebb apaállatok beszerzése szükségeltetne és ilyeneknek a tenyészállatvásáron való felállításáról tájékoztatást nyertek, azok bevásárlása céljából a vásárt keressék fel. A fenti államsegélyen kívül rendelkezésre áll még Budapest székesfőváros által adományozott három tiszteletdíj 1000 (ezer) korona értékben. A bejelentések szép számmal érkeznek és mivel a bejelentési határidő február hó 28-ika, azok mielőbbi szíves beküldése kéretik, hogy a rendező-bizottság kellő időben tájékozva legyen a bejelentett állatok számáról és intézkedhessék azok elhelyezéséről.

Óvintézkedés a tavaszi árvizek ellen. A tavaszi árvízvédekezés sikerének biztosítására Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter a következő rendelkezéseket tette: A magán- és községi védművek érdekében tett intézkedések szigorúan ellenőrizendők; az óvintézkedéseknél szükséges munkaerőnek kellő időben való kirendelése felől már eleve gondoskodás teendő, a rendelkezési hatalom hivatott eljárásait már előre ki kell jelölni; a közigazgatási tisztviselők hasonlóképpen kijelölendők, mely töltés-vonalon fognak ellenőrzőleg tevékenykedni; a távírdaszolgálat szabatos menete biztosíttassék, a katonai közérőnek kirendeléséről való tudni-valókra felhívja a miniszter az illetékes hatóságok figyelmét. Megkereste a földmívelésügyi miniszter a belügyminisztert, hogy a csendőrség utasíttassék arra, hogy ez a hatóságok és árvízmentesítő-társulatok működését kellően támogassa, midőn a tavaszi vízáradások veszede-limé erélyes, lelkiismeretes működést vár mindenkitől, kikre a személy- és vagyonbiztonság őrzése bízva van.

Miskolczi gazdasági előadások. A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége a Borsod-megyei Gazdasági Egyesülettel karöltve, a kassai gazdasági tanintézet tanárai közreműködésével

vel f. hó 15. és 16. napján Miskolczon gazdasági előadásokat tart. Ezen előadások programja a következő: Február 15) (szombat) d. e. 9—10. Gerlóczy Géza: A haszonállattartás okoszerű szervezése, d. e. 10—11. Varga Kálmán: Ujabb tapasztalatok a cukorrépa-termesztés terén, d. e. 11—12. Gerlóczy Géza: A cukorkartell és annak hatása, d. u. 3—4. Kovácsy Béla: A szarvasmarhatenyésztés, különösen tekintettel a szimmenthali marhára, d. u. 4—5. Kovácsy Béla: A cukorgyári melassze, mint háziállataink takarmánya. Február 16 (vasárnap), d. e. Kovácsy Béla: A külföldi igényeknek megfelelő sertések tenyésztése, d. e. 10—11. Szilassy Zoltán: A gazdasági szövetkezetek, d. e. 11—12. ifj. Szporon Pál: A dohánygyártás építéséről és szerkezetéről, d. u. 3—6. Kerpely Kálmán: A dohánytermesztésről. Ezen előadásokat a Borsodmegyei Gazdasági Egyesület egy értekezlet megtartására is felhasználja, melyen a Gazdasági Munkás- és Segélypénztárról és egy sajtógyár felállításáról lesz szó.

Vajkivitelünk fejlődése. A Hungária vajkivitel részvénytársaság 1901. évben közel egy millió kgr. vajat szállított a külföldre. Érdekes, hogy mily távolságokra lehet a vajat jól konzervált állapotban egy magyar társaság czége alatt kiszállítani. Európai államokon kívül vitt ki a társaság: Japán, China, India, Siam, Ceylon, Jáva, Malta, Dél-Afrika és Brazíliába dobozolt vajat.

Külkereskedelmi forgalmunk. Az országos statisztikai hivatal közzétette a múlt évi külkereskedelmünk forgalmára vonatkozó adatokat. A munkában az az érdekes újítás foglaltatik, hogy a statisztikai hivatal a forgalom adataiba új, fontos rubrikát illesztett be, mely a kivitt és behozott árak értékét mutatja. Az 1901. évben a magyar korona országainak területére behozott és innen kivitt árak értéke 2,457 millió koronára rugott, vagyis körülbelül 20 millió koronával volt nagyobb, mint 1900-ban. A külforgalmunkról összeállított füzetben Ausztriával való forgalmunk minden egyes tételnél és a főeredményről is külön van kimutatva. Külforgalmunk főeredményeit, szembeállítva az 1900. év adataival, a következő számok mutatják: I. Behozatal: a) a mennyiség ezer métermázsákban és ezer darabokban, összesen 1901-ben 2674 drb, Ausztriából 903 drb, 36,724 q, Ausztriából 23,017 q; 1900-ban 1971 drb, Ausztriából 814 drb, 34,533 q, Ausztriából 21,318 q; b) érték millió koronákban: 1901-ben 1168,6, Ausztriából 923,7; 1900-ban 1110,4, Ausztriából 841,4. — II. Kivitel: a) a mennyiség ezer métermázsákban és ezer darabokban, 1901-ben összesen 9246 drb, Ausztriába 8337 drb, 63,843 q, Ausztriába 45,280 q; 1900-ban 8297 drb, Ausztriába 5402 drb, 69,565 q, Ausztriába 48,867 q; b) érték millió koronákban: 1901-ben 1288,6, Ausztriába 921,4, 1900-ban 1327,5, Ausztriába 921,6. Ausztriába való kivitelünk mennyisége a súly szerint kimutatott árunknál majdnem 3,6 millió métermázsával csökkent, a darabszám szerint kimutatott árunknál pedig körülbelül 330,000 darabbal növekedett, míg az értéknél lényegtelen, alig 0,2 millió koronát kitevő visszaesés észlelhető. Az 1901. évben épp úgy, mint a megelőző években is a külföldről, de Ausztriából különösen iparcikkeket hoztunk be nagy értékben.

Hírek. A högyész, bonyhádi országos marhavásár, a folytonosan tartó esőzés miatt január 29-én nem volt megtartható s így márcz. 4-ére halasztott, amely akkorra, annál látogatottabbnak ígérkezik. — **Fogyasztási és értékesítő szövetkezet Liptóban.** A Liptómezei Gazdasági Egyesület kebelében alakult fogyasztási és értékesítő szövetkezet már megkezdte működését, amely kiterjed gazda-tagjainak nagyobb szükségleti cikkek beszerzésére és terményeik értékesítésére. — **Kühne E. mosoni gazd. gépgyára** díszes naptárt adott ki ügyfelei részére, melyben a gyár által előállított gazdasági gépek és eszközök részletesen ismertette vannak és ezáltal a gazdaközönséget azok hasznavehetőségéről tájékoztatja. A gyár a naptárát bárki kértére ingyen szívesesen küldi meg. Ajánljuk olvasóink figyelmébe.

A Bächer féle ekék feltűnő tartóssága számos szerkezeti előnyeiken kívül főképen azon körülményre vezethető vissza, hogy a Bächer-gyár a közönséges kormánylapok helyett a John Lane féle szabadalmazott „compound páncél-acél lemez-ből” készíti kormánylapjait. A compound acél tulajdonképen három acél rétegnek szereléses kombinációja. A középső réteg lágy acél, mely mindig megtartja jellegzetes szívósságát és rugalmasságát, a két külső réteg pedig, amely tulajdonképen surlódásnak van alávetve, üvegkeménységű acél. Az ilyen izzítás alatt összejuttatott és egymástól soha el nem váló páncélacélból készült kormánylap edzés céljából tetszés szerinti hőfokra hevithető, anélkül, hogy a hajlítás alatt nyert alakját elveszítené, és ezen körülménynek tudható be, hogy a compound acélból készült kormánylapok külső rétegei oly keménnyé válnak, hogy azok vésővel vagy más még oly kitűnő szerszámmal sem karezolhatók meg. Elképzelhető, hogy az ilyen rendkívül kemény kormánylapoknál kopás még hosszas használat után is alig észlelhető. Másrésztől azonban az ilyen finom szemcséjű kemény kormánylapok fényesre esiszoltatván a legtekintélyesebb munkát végzik, miután azokra még ragadós természetű agyagföld sem tapad, s ennek köszönhető főleg, hogy a Bächer-féle ekék fordítás és porhanyítás tekintetében páratlanul jó munkát végeznek, soha el nem torkolodnak, és feltűnően kevés vonóerőt igényelnek.

Ehhez járul még azon körülmény is, hogy a Bächer-gyár összes ekéit *előretereltlen tégely-acél* csúcsokkal szállítja, ami egyrésztől az önsúlyt redukálja, másrésztől az ekének hasonlíthatatlannal hosszabb tartósságot biztosít. A Bächer-gyár ezen fontos újításai a mezőgazdaságban, illetve a talajművelés terén valóban teljes méltánylát érdemelnek, annál is inkább, mert a Bächer-ekék beszerzési ára olcsóbb, és a Bächer-féle ekéknek alkalmazása minden gazdára nézve úgy vonóerőben, mint pénzben jelentékeny megtakarítást biztosítanak. — Megrendelhetők Budapesten Bächer Rudolfnál, VI., Nagymező-utca 68. — Kívánatra az ekék árjegyzéke és leírása készséggel megküldetik.

NYILTTÉR. *)

Szuperfoszfátot, Stassfurti kainitot

szavatolt 12,4% tiszta káli = 23—24%
kénsavaskáli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli = 74—76%
kénsavaskáli tartalommal,

kovasavas-kálit

(dohánytrágyázásra)

továbbá mindennemű egyéb műtrágya-féléket, azonkívül

kénport

legfinomabb 78% Chancel oidium ellen

rézgáliczot (98—99%)

elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít

„HUNGÁRIA”

műtrágya, kénsav és vegyi ipar rész-
vénytársaság

BUDAPEST,

V. ker., Fürdő-utca 8. szám.

*) Az e rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

1900. évi forgalom: 26000 zsák.

**Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
figelmét**

a budapesti gyapju-aukciókra.

melyek az év folyamán több sorozatban,
nevezetesen

**julius és szeptember hónapokban
tartatnak meg.**

Az aukciókra felkötött és „Gyapjuárve-
résli vállalat Budapest, Dunaparti
teherpályaudvar” címzett gyapjuküldé-
mények a M. A. V. összes vonalain tetemes
díjkedvezményben, valamint ingyen
raktározásban részesülnek.

Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál:

**Gyapjuárverési vállalat
HELLER M. S TÁRSA,**

BUDAPEST, V., Erzsébet-út 13.

Most jelent meg

Rubinek Gyula és Szilassy Zoltán

az O. M. G. E. titkársai szerkesztésében

**Köztelek Zsebnaptár
1902-re.**

A „KÖZTELEK ZSEBNAPTÁR” ezen
nyolczadik évfolyama régi köntö-
sében, javított és tetemesen bővített tar-
talommal bír. A „Köztelek Zseb-
naptár” minden más zsebnaptárt nél-
külözhetővé tesz. — A „Köztelek
Zsebnaptár” ára az O. M. G. E.
tagjai és a „KÖZTELEK” előfi-
zetői részére bérmentes küldéssel
együtt 3 korona 50 fillér.

Megrendelhető a

KÖZTELEK
kiadóhivatalában,
Budapest, IX., Üllői-ut 25.

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Budapesti gabonátözsde.

(Guttman és Wahl budapesti termény-
bizományi cég jelentése.)

**Napijelentés a gabonafizletről.
1902. február 7.**

Az e heti fizlet nagyon esendés mederben folyt
és nap-nap után szokatlánul csekély volt a forgalom.
Ma is alig kötöttek nagyobb eladásokat, amelyekről
különben az alábbiakban számolunk be.

Ma daczára a magasabban jött külföldi jegyzé-
seknek a határidős árak egy-két fillérrel estek.

Hogy a jelenlegi árak a mostani magaslaton tart-
hatják magukat, csak annak tulajdonítható, hogy a kíná-
lat nagyon csekély.

Részben a gyenge kínálat és vételkedv mellett
ma ületelen.

Részben csekély forgalom mellett változatlan.
Azonnali szállításra 15:40—15:50 K-ig helybeli egyen-
értékben és 16:20 K-ig 3 hó helyben értékesíthető.

Takarmányárnyában a hangulat szintén változat-
lan, helybeli és helybeli egyenértékben 11:30—12:50 K.
sőt 11 jegyz.

Zab mérsékleten van forgalomban, az irányzat
és az árak változatlanok. Minőség szerint helyben
14:50—15:50 K-ig jegyzünk.

Tengeri (6) gyenge forgalom mellett szilárdabb,

6-órát helyben 10:90 K-ig jegyzünk. Ujtengeri néhány
fillérrel magasabb, azonnali szállításra 10:20 K-ig ér el
helybeli paritásra.

Szeszület.

A szeszüzletben e héten a kínálat megcsappant
és a vidéki szeszfinomítók a nagyban vevőknek csak a
helybeli kártell ár szerint tettek ajánlatokat. Oka ennek
hogy a nagy-tapolcsányi és löcsei szeszfinomítók szintén
a kártellbe beléptek és ezáltal a nagy versenygés a
szeszüzletben megszűnt.

Elkelt helybeli és vidéki szeszfinomítók és szesz-
gyárak részéről finomított szesz nagyban adózva
142.50 K., adózatlanul 43—43.50 korona, élesztős-esz
adózva 43.50 K., azonnali és februári szállításra. Dena-
turált szesz nagyban hordóstul 31—32 K. jegyeztetik.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről gyérebb kíná-
lat uralkodott és jó fedezési vásárlások folytán
főleg későbbi szállításra történtek nagyobb vételek
37.50 koronáig al termelő állomás.

Kivételre több tétel zfinomított szeszt vásároltak,
mely Dél-Törökország felé lett szállítva.

Vetőmagvak. (Mautner Ödön tudósítása.)

Vörösheregnag. Az utolsó napokban beállott fagy
nyugodtabb hangulatot keltett a magkereskedelemben,
amélkül azonban, hogy az egész magüzlet szilárd hely-
zetét megváltoztatta volna. Amerikában az árak újból
emelkedtek és az ezen termelő országból beérkezett
jelentések szerint saját szükségletüket is alig fedezi a
kínálat, nemhogy még kivételre is maradjon. Eme utóbbi
körülmény és ama rendszerint beállami szokott eset,
hogy a fokozódó kereslet áremelkedést von maga után,
majdnem kizárta teszik, hogy ezen idényben áresökkenés
álljon be. Belföldön a természetők részéről mi sem lesz
kínálva, másodkézből alig valami. — Luczernamag. Még
sohasem volt rá eset, mint most, hogy belföldön ugy a
termesztők, mint a spekuláció részéről semmi sem ajánl-
tassék. Olaszországból újból áremelkedés lesz jelezve
és mai jegyzésű 130—135 frank, az idény kezdete óta
tehát ott 3 frank áremelkedés konstátálható. Francia-
országból az utolsó napokban egyáltalán nem ajánltatott
valami. Répamag. A hangulat az utóbbi napokban
nyugodtabb, bizonyára a fagyok beálltának hatása alatt.
Bükköny. élénken kerestetik. Muharmag. Az elmúlt héten
nagyobb mennyiségű forgalmaztattak, amennyiben a
tulajdonosok a beállott magas árak következtében kész-
leteikkel előléptek s ennek hatása alatt némi áresökkenés
is állott be. Fehérhernemag oly magas áron jegyeztetik,
minőre már évek óta nem volt eset. Fűmagok ára
változatlan.

Jegyzések 50 kilonként Budapesten:

Vörösheregnag	52—60	korona.
Luczernamag	58—62	„
Muharmag	9—9:50	„
Tavaszi bükköny	8—8:50	„
Baltaczim	16—17	„
Fehér here	100—120	„
Tinóka	35—38	„

Lujza gőzmalom r.-t. jelentése a „Köztelek”
részére. Budapest, 1902. február 6-án. Netto-árak 50
kgknt, Budapesten, elegysúly tisztasulyként, zsákostul.
Kötelezettség nélkül.

Szám:	0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Ár K.:	15:60	15:20	14:80	14:40	14:20	13:80	13:40	12:40
			7 1/2	8.				
			11:40	6:20				
			Korpa:	F.	G.			
			Ár korona:	4:80	4:80			

Rozslisztárak:

0	O/L	I.	FR.	II.	II/b.	III.	Rkorpa	
K.:	13:80	13:30	12:90	12:60	12:20	11:10	10:30	5:20

Az Erzsébet-Gőzmalom-Társaság üzleti tudósi-
tása a „Köztelek” részére. Budapest, 1902. február 6-án.
Kötelezettség nélküli árak 50 kilonként, zsákostul, ösz-
súlyt tiszta súlynak véve, a budapesti vasuti és hajó-
állomásokhoz szállítva:

b u z a l i s z t:

Sz.:	0	1	2	3	4	5	6	7	7 1/2
Ár:	15:80	15:40	15.—	14:60	14:30	13:80	13:20	12:20	10:80
				8-as takarmányliszt	buzakorpa	finom	goromba		
				6:60		5.—	5:10		

**A központi vásárcsarnok árujegyzése nagyban
(en gros) eladott élelmiczikék árairól.**

A magyar gazdak vásárcsarnok ellátó szövet-
kezete üzleti jelentése. 1902. február 5.

Az elmúlt napokban forgalmunk nem mutat fel-
jelentékeny változást. Az áru-felhozatalok közepesek
voltak és jó kereslet mellett azonnali elhelyezésre ta-
láltak. Legkeresettebbek voltak nehéz sertések, füstölt-
husneműk és bányók, mely utóbbiak, daczára az emel-
kedett hozataloknak, a múlt héten érvényben
volt árak mellett nyertek elhelyezést. Vajban szintén
élénk volt az üzletmenet, kisebb készletek folytán az

irány szilárd lett, ugyanezt mondhatjuk a turóról is.
Az irány tojásban nem volt egyforma, eleinte lanya,
később szilárd és ujabban esendés lett. Vágott ludak
iránt az érdeklődés csökkent és ebből kifolyólag az
árak 6—8 fillérrel leszálltak. Alma másodrendű minő-
ségben a gyenge kereslet folytán szintén ocsóbbodott,
az árkülönbözet 10 koronát tesz ki métermázsánként.

Elért áraink:
Husfélék: Vidéki marhahus 50—80, borju minő-
ség szerint 80—90, kivételesen: másodrendű áru 70
kor. 100 kg.-ként. Nehéz sertések szalonnával 84—92
filléren keltek kg.-ként. Elsőrendű bányók 18—20,
középmínőségűek 16—17 koronán értékesítettek pá-
ronként.
Tojás elsőrendű áru 72 koronán vásároltatott
eredeti ládánként.

Vadfélék: Szarvas 70—72, vadsertés 80—90 fill.
egészben kilogrammonként, nyul 2:40—2:50 korona dara-
bonként.

Teavaj 2:00—2:30, főzővaj 1:50—1:60 kor., turó
18—20 fill. kgknt.

Rózsaburgonya 3:40—3:90, kiltiburgonya 7:20—
8:00, fehérburgonya 2:60—2:80 korona 100 kgknt; fehér
bab 16—18, lencse 24—26 kor. 100 kgknt.

Ujdonságok: fejes saláta 10—12 K. száza, spárpa
levesnek való 3—4 kor. kilogramonként.

**Hideghusvásár az Orczi-uti élelmi piacon. 1902.
február hó 7-én.** (A székesfővárosi vásárgazgatóság
jelentése a „Köztelek” részére.) Felhozott Budapestről
52 árus 182 drb sertést, 4 árus 7 drb süldőt, 2400 kg.
friss húst, 700 kg. füstölt húst, 1600 kg. szalonnát, 1000
kg. hájat, — kg. kocsonyahust.

Videkről és pedig: N.-Körös 1 árus 7 drb, Czeg-
léd 1 árus 15 drb, Madocsa 1 árus 8 drb sertést, ösz-
zesen 3 árus 30 darab sertést. Helybeliek 182 drb
sertést. Mindössze 212 drb sertést.

Forgalom élénk. Árak a következők: Friss sertés-
hus 1 kg. 96—104 fillér, 1 q 94—96 K., süldőhus 1 kg.
120—136 fillér, 1 q — K., füstölt sertés-
112—128 fillér, 1 q — K., szalonna zsirnak 1 kg.
96—104 fillér, 1 q — K., füstölt szalonna 1 kg.
104—112 fillér, 1 q — K., háj 1 kg. 104—112 fillér,
1 q — K., disznósír 1 kg. 112—120 fillér, 1 q
— K., kocsonyahus 1 kg. 48—64 fillér, füstölt
sonka 1 kg. 128—136 fillér, 1 q — K.

**Hideghusvásár a Garay-téri élelmi piacon. 1902.
február 7-én.** (A székesfővárosi vásárgazgatóság jelen-
tése a „Köztelek” részére.) Felhozott Budapestről 60 árus
15 darab sertést, 0 árus 10 darab süldőt, 4000 kgramm
friss húst, 800 kg. füstölt húst, 700 kg. szalonnát,
300 kg. hájat, — kg. zsirt, — kg. kolbászt, — kg.
húrkát, — kg. füstölt szalonnát, — kg. kocsonya-
hust, — kg. disznósajt, — kg. (— drb) sonkát, — kg.
tőpörtöt.

Videkről és pedig a szállott helyekről — árus
262 drb sertést és 60 drb süldőt.

Forgalom élénk. Árak a következők: Friss ser-
tés-
télus 1 kg. 96—100 fillér, 1 q 92—96 korona, süldő-
hus 1 kg. 120—140 fillér, 1 q 98—100 korona, füstölt
sertés-
télus 1 kg. 120—128 fillér, 1 q 112—116 korona,
szalonna zsirnak 1 kg. 96—100 fillér, 1 q — korona,
füstölt szalonna 1 kg. 120—40 fillér, 1 q —
korona, háj 1 kg. 100—108 fillér, 1 q — korona,
disznósír 1 kg. 120 — fillér, 1 q — korona,
kocsonyahus 1 kg. 64—80 fillér, 1 q — korona,
füstölt sonka 1 kg. 140—160 fillér, 1 q — korona,
kolbász 1 kg. —, disznósajt 1 kg. —, hurka
1 drb —, tőpörtöt 1 kg. — fillér.

**Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-
utca. 1902. február 7-én. A székesfővárosi vásárgaz-
gatóság jelentése a „Köztelek” részére.)**

Felhozott a szokott községekől 160 szekér réti
széna, 37 szekér muhar, 13 szekér zsupszalma, 9 szekér
alomzalma, — takarmányszalma, — szekér tengeriszár,
8 szekér egyéb takarmány (zabosbükköny, sarju), 400
zsák szécska.

A forgalom élénk.
Árak fillérekben q-ként a következők: réti széna
440—640, muhar 550—640, zsupszalma 360—380, alom-
zalma 260—290, takarmányszalma —, tengeri
szár —, egyéb takarmány —, zabosbükköny
600—600, lóhere —, luczerna —, köles
—, sarju 480—560, szalmaszécska 380—380.
Összes kocsiszám 231. Összes súly 300300 kg.

Allatvásárok.

**Budapesti szarómarhavasár. 1902. február hó 6-án.
A székesfővárosi közigazgatóság és marhavasár igazgatósá-
gának jelentése.**

Felhajtatott: belföldi 328 db, eladott — di-
galicziai — drb, eladott — drb, tirol — drb, e-
adott — drb, növendék eladott 9 db, eladott
— drb, élő, bányák 137 db, eladott — db; leölt belföld
15 drb, eladott — drb, galicziai — drb, eladott —
drb, tirol — drb, eladott — drb, bécsi leölt — drb,
eladott — drb, növendék borju — drb, eladott
— drb, leölt bányák 1544 drb, eladott — drb, élő
kecske gödölye 2 drb, eladott — drb.

A vásár hangulata lanya.

Gróf

Vám

A mi
alkalmával s
közöbén áll
reskedelmileg
külföldi álla
delmi szerz
vagy kevésb
hogy iparur
mezőgazdasá
vendeni a
időben.

Ausztri
lanszor kimu
tikai adatokr
nem termel
kiváltképen l
mes import
közösségben
trák kormár
áron keljene
lönösen pec
Ha megmar
buza és roz
tengeri hata
akkor, ezen
véve alapul.
zának, 3.50
val a zabnak
az ára, mi
azon nyugat
sági termény
szesitik. Ha
nyesitünk, m
nyugati szor
az ára nálur
mint a mi
dainknál. E
árak mellett
krajczár leg
hogy milye
nom vámta
turák melle
9 frt 25 kra
7 frt, a teng
kr. legyen, a
megmaradur
vagy elfoga
tanulmányoz
sági Egyesül
melyet közze
szerződéseim

Az őrl

Amint
tását kijátsz
kedvezmény.
időüzleti ját
egyéb efféle
egyre ezek
tul is. Ha
nyulnak, sz
játsszuk ki
neknek, cze
privilegiumat
badalom vo
addig, mig t
mióta megsz
letet képez
mezőgazdasá

Árak a következők: Élő borjú: belföldi — koronáig, kivételesen — koronáig dronkint, 60—82— koronáig, kivételesen 84— koronáig sulyra, galicziai —, kiv. — koronáig dronkint, — kor-ig, kiv. — koronáig sulyra, tiroli — koronáig kiv. — koronáig dronkint, — koronáig kiv. — koronáig sulyra, növendék borjú —, — koronáig, kiv. — koronáig dronkint, 30—42 koronáig, kiv. — koronáig sulyra. Leölt borjú: belföldi 90—100 koronáig kiv. — koronáig sulyra, galicziai — koronáig kiv. — koronáig sulyra, tiroli — koronáig, kiv. — koronáig dronkint, bécsi — koronáig kiv. — koronáig sulyra, kecske — koronáig, kiv. — koronáig koronáig páronkint, élő bárány 10—14— koronáig páronkint, leölt bárány 9—14— koronáig párja.

Budapesti gazdasági és tenyészmehavásár. 1902. évi február hó 6-án. (A budapesti köztisztviselők és marhavásárgazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhajtott: 186 drb, ugymint: jármos ökör első minőségű — drb, közép — darab, alárendelt — darab. Fejőstehén: fehér — drb, tarka 146 darab, tenyészbika — drb, tarka tinó — drb, fehér — darab, jármosbivaly — drb, bonyhádi 40 darab, hizlalni való ökör — darab, ászó fehér — darab.

A gazdasági vásár kissé élénkebb.

Következő árak jegyeztettek: Elsőrendű jármos ökör — K-ig, középmin. jármos ökör — K-ig pár-kint, alárendelt minőségű jármos ökör — K-ig páronkint, jármos bivaly — K. é. s. mm., — K-ig páronkint, jobb minőségű jármos ökör — K-ig é. s. mm.-kint, tarka bekötni való ökör — K-ig é. s. mm. Fejőstehenekért és pedig: Fejőszőrű magyar tehén — koronáig darabonkint, tarka kevert származású tehén 130—210 K-ig darabonkint, bonyhádi tehén 230—320 K-ig, kiv. — korona darabonkint.

Budapesti vágómarhavásár. 1902. február hó 6-án. (A budapesti köztisztviselők és marhavásárgazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhajtott: 1980 drb nagy vágómarha, nevezetesen: 1235 darab magyar és tarka ökör, 585 darab magyar és tarka tehén, — drb szerbiai ökör, — drb szerbiai tehén, — drb boszniai ökör, — drb boszniai tehén, 129 drb magyar bika és 31 drb bivaly.

Minőség szerint: 11 darab elsőrendű hizott bika, 116 drb középminőségű bika és 5 drb alárendelt minőségű bika, 92 darab elsőrendű hizott ökör, 1115 darab középminőségű ökör és 39 drb alárendelt minőségű ökör, 57 drb elsőrendű hizott tehén, 500 drb középminőségű tehén, 45 drb alárendelt minőségű tehén.

A vágómarha felhajtás 3 drbkal több. A vásár irányzata élénkebb, mivelhogy több idegen vevő volt a vásáron s konzervgyári czélokra is többet vettek s így az árak általában 2—3 K-val emelkedtek métermázsánként.

Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 60.—66.—, kivételesen — K., hizott magyar ökör középminőségű 52.—58.—, kiv. —, alárendelt minőségű magyar ökör 46.—50.—, jobb minőségű magyar tehén 41.—54.—, tarka 40—60 kivételesen tarka tehén —, magyar tehén középminőségű —, kiv. —, alárendelt minőségű magyar és szerb tehén — drb, kiv. —, szerbiai ökör jobb minőségű —, kiv. —, szerbiai ökör középminőségű —, kiv. —, szerbiai ökör alárendelt minőségű —, kiv. —, magyar bika 42.—64.—, kiv. 65.—, magyar bivaly 34.—42.—, kiv. —, magyar legelőmarha I. rendű 42.—54.—, kiv. —, II. rendű —, kiv. —, boszniai ökör — koronáig métermázsánként, élősúlyban.

Budapesti lovasár. Budapest, 1902. február 6-án. (A budapesti vásárgazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

A vásár forgalma közép volt.

Felhajtott összesen 500 db. Eladatott 273 drb. Jobb minőségű lovakból (hátas) — db, eladatott — db, — K-ért, könnyebb kocsiló (jukker stb.) 10 drb, eladatott 4 drb, 380—380 K-ért, nehezebb kocsiló (hintós) — drb, eladatott — drb — K-ért, igás kocsiló (nehéz nyugoti faj) 40 drb, eladatott 18 darab 200—340 K-ért, ponyva 0 drb, eladatott 0 drb — koronáért. — Középminőségű lovakból: nehezebb félék (fuvaros ló stb.) 150 db, eladatott 100 db 130—210 K-ért, könnyebb félék (parasztló stb.) 270 drb, eladatott 140 darab 40—100 K-ért; alárendelt minőségű lovakból 30 drb, eladatott 11 drb 12—30 K-ért. — Bécsi vágóra vásároltatott 80 drb, az állatkert részére vásároltatott — drb, tulajdonjogra gyanus ló lefoglaltatott — darab, ragályos betegségre gyanus ló lefoglaltatott 4 darab, takónykor miatt a gypmesterhez küldetett — drb.

Kőbányai sertés vásár. 1902. évi február 7-én. (Első magyar sertéshizláló-részvénytársaság telefonjelentése a „Köztelek” részére.)

Az üzlet áruhiány miatt igen szilárd volt. Árak emelkedtek.

Heti átlag-árak: Magyar válogatott 320—380 kilogrammos nehéz 96—100 fillér, 280—300 kilogrammos nehéz 94—96 fillér, öreg 300 kg. tül 94—96 fillér, vidéki sertés könnyű — fill., szerb 86—90 fillér, román — fill., tiszta kgr. páronkint 45 kgr. ételsúlylevonás és 40/0 engedmény szokásos. — **Eleségárak:** Tengeri (6) 10 60 korona, árpa (6) 12 80 korona Kőbányán átvéve. —

Helyi állomány: január 31-én maradt 26207 darab. — **Felhajtás:** Belföldről 1376 darab, Szerbiából 2672 drb, Romániából — darab, egyéb államokból — darab, összesen 4048 drb. **Főösszeg:** 30255 drb. **Állomány és felhajtás együtt — drb. — Elhajtás:** budapesti fogyasztásra (I—X. kerület) 3312 drb, belföldre Budapest környékére 797 darab, Bécsbe 345 drb, osztrák tartományokba 1513 drb, Helvéciába — drb, Német birodalomba — darab, egyéb országokba — darab, összesen 5994 drb. A szappangyárakban feldolgozott 2 darab, szállásokban elhullott — darab, waggonokból kirakott hulla 7 drb, borsóknak találtatott 18 drb, összesen 25 darab. Maradt állomány 24261 darab. A részvénytársaságokban 10385 darab van elhelyezve. Az egészségügyi és tranzitállásokban maradt január 31-én 4978 darab. — **Felhajtás:** Szerbiából 2677 drb, Romániából — drb, összesen 7659 darab. — **Elhajtás:** 3839 darab, maradt állomány 3820 darab és pedig 3820 darab szerb és — drb román. Az egészségügyi szemlénél jan. 1-től máig 44 darab a fogyasztás alól kivonatott és technikai czélokra feldolgoztatott.

Ingatlanok árverései (40,000 korona becsértéken felül.)

(Kivonat a hivatalos lapból.)

Febr. 10.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Müller Gyula	236491
Febr. 11.	Hátszegi kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Barcsay István	87000
Febr. 11.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Steuer Róza	142472
Febr. 11.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Benesch Ferencz	114646
Febr. 12.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Lenhardt Gusztáv	71773
Febr. 12.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Kaufmann József	64592
Febr. 14.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Sebald József	235048
Febr. 14.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Butykai Akos	466664
Febr. 24.	Szentesi kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Lantos József	41953
Febr. 17.	Mezőturi kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Czebe Károlyné	73164
Febr. 19.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Flütseh Kálmán	902230
Febr. 19.	Bpesti I-III. ker. kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Schlesinger Ignác	142136
Febr. 19.	Újpesti kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Jávorszky Jánosné	8 200
Febr. 19.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Horovitz József	304832
Febr. 20.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Haas Jakab	208490
Febr. 20.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Schindler Károly és neje	819104
Febr. 21.	Körösbányai kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Pietsch István	48820
Febr. 21.	Bpesti I-III. ker. kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Sziklai Arnold és neje	294079
Febr. 21.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Fodor Béla	113237
Febr. 21.	Kiskőrösi kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Nagy Balázné	60400
Febr. 21.	Marosújvári kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Kozma Imre	67980
Febr. 21.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Bence István	301963
Febr. 22.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Rosenberg Róza	164719
Febr. 22.	Edelényi kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Németh Ödön	45602
Febr. 24.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Spiegel Adolf és neje	359691
Febr. 24.	Abádszalóki kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Krenn Anna	42352
Febr. 24.	Mezőturi kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	L. Tóth Zsigmond	58160
Febr. 24.	Karczagi kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	dr. Nyitrai Pál	48818
Febr. 25.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Feledi Miksáné	3 5624
Febr. 26.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Sonnenfeld Jakab	61740
Febr. 27.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	dr. Kossutzky Arnoldné	296603

Febr. 27.	Békés-csabai kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Kocziszki Mihály	63214
Febr. 28.	Erzsébetvárosi kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	gróf Haller Péter	114683
Márcz. 4.	Beszt.-bányai kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Cseri (Loh) Ede	90476
Márcz. 17.	Aradi kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Spielmann Ignác és neje	138300
Márcz. 17.	Szepsi kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Horehler Rudolfné	50019
Márcz. 18.	Bpesti I—III. k. kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Borsodi Anerás	97166
Márcz. 22.	Székelyhídi kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	néhai Kuthy Károly	69431
Márcz. 26.	Halmi kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	gr. Hessenstein Aladár	185834
Márcz. 28.	Debrecz-ni kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Madarász Sándor	54370
Ápril 15.	Szikszói kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Darvas Antalné	43712
Ápril 24.	Munkácsi kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Króó A. Jakabné	43098
Ápril 25.	Nyiregyházi kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Leveleki Béla	169069
Május 1.	Mátészalkai kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Mandel Gusztáv hagyat.	46493

Szerkesztői üzenetek.

P. V. urnak, *Keszthely*. Az okleveles gazdatisztnak a tövényben meghatározott czimek viselésére igazolványt kérnie nem kell, azon oklevéllel nem bírónak azonban, aki az 1900. évi január elseje előtt használt czimet továbbra is megtartani akarja, azt, hogy a czimet a fenti idő előtt jogosultan használta, igazolnia kell, aki ezt elmulasztja s a czimek valamelyikét jogosulatlanul használja, hivatalból üldözendő kihágást követ el.

M. P. és **S. U.** urnaknak, *Hernád-Németi*. A szóban forgó eset nem összeférhetlenség.

D. J. urnak. Névtelen levelekre nem válaszolunk.

T. J. urnak, *Ujmajor*. Kérdését megkaptuk. Várja be türelemmel szakrovázelőnk választát.

D. J. urnak, *Maros-Vásárhely*. Czikkeit alkalomadtán leközöljük. Legyen türelemmel, amíg a sor reájuk kerül.

S. Gy. urnak, *Teresovác*. A kérdések oly homályosan vannak körülírva, hogy azokra utbaigazító választ nem adhatunk, annál kevésbé, mivel a tényálladék előadása is nagyon homályos.

S. J. urnak, *Soproni-puszta*. Leginkább ajánlhatjuk H. Gotthart Sándor „A városi hulladékok kezelése és a komposztkészítés” című művét. Kapható az Eggenberger-féle könyvkereskedésben Budapest.

B. E. *Lucinre*. Tessék a kérdést még egyszer, de érthetőbben beküldeni, mert levele elején pocoktúrásos rétről, a végén pedig szilvafakkal beütelezett területről beszél.

„Földbirtokosaink figyelmébe” című czikk iróját kérjük, hogy nevét és pontos lakhelyét velünk közölje.

„Ö.” *Magyar vagy külföldi búzát termesztünk-e?* című hozzánk beküldött czikkét csak azon esetben kö ölhetjük, ha tudatja velünk, hogy hol volt a kísérlete és helye és ha közöli velünk becses nevét.

K. J. urnak, *Székelyléce*. Lubinszky Ernő czime: Derekegyháza, u. p. Szentes.

B. J. urnak, *Bács-Topolya*. Egy-egy hektoliter kender sulya: 48—59 kg., a luczernacé 76—80 kg. és a vörösherec: 76—82 kg.

MEZŐGAZDÁK FIGYELMÉRE!
Elismert kitünő hazai gyártmány!
1600 gözcséplőkészlet üzemben!

Czím:
ELSŐ MAGYAR
gazdasági gépgyár
RÉSZVÉNYTÁRSULAT
BUDAPESTEN, Váci-ut 19. szám.

Gőzcséplőkészletek
2 1/2, 3 1/2, 4, 4 1/2, 6, 8, 10 12, löerejük.
Magánjárók
(utí mozdonyok.)
Kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni, készséggel adunk kimerítő és felvilágosító választ.

Arcképek kívánatra díjmentesen küldetnek.

Ruston, Proctor & Co. Ltd. Lincoln
Vezérképviselő: **BECK és GERGELY**
Budapest, V. Váci-út 12. sz.

Szőlőkaró.

Elismert jó minőségű hasított, hegyezett és tisztított

tölgyfaszőlőkaró

1.60, 1.80 és 2.00 méter hosszban, bármely állomásra szállítva jutányos árban beszerezhető

Ney Ármin fakeskedőnél,
Kolozsvár, Kornis-u. I. sz.

A karók 20 darabos csomagokban, dróttal kötve kerülnek feladásra. 6241

Állandó nagy készlet minden hosszban.

Tíz darab 3—5 éves tehén,

részint simmenthali részint simmenthal-bonyhádi keresztezés, kitűnő tenyészanyag **eladó** az inámi gazdaságban u. p. Dombóvár. 6360

Ugyanott kapható **vetésre alkalmas fajtisza burgonya**, szeszgyártásra és étkezésre alkalmas fajták.

HOFHERR és SCHRANTZ

BUDAPESTEN,

VI., Váci-körút 57. sz.

Uj gazdasági gépgyára és vasöntődéje Kispesten

ÉPÜLT 1900-ban.

Ajánlja legjobb minőségű **gazdasági gépeit és eszközeit** jutányos árak mellett.

Terjedelmes árjegyzékek bérmentve és ingyen.

161/1902. P. sz.

Pályázat.

A nagyszombati ev. ágost. hitv. egyházközségnél az 1500 kor. évi fizetés, 2—5, 5 év utáni 200 kor. pótlékkal javadalmazott

bethlen-szt.-miklósi uradalmi gazdatiszti állomás betöltendő.

Azután ezen állomással egybe van kötve szabad lakás a bethlen-szt.-miklósi kastélyban a hozzá tartozó gazdasági udvarral, istállóval és házikerttel, évi 6 (méter) öl tűzifa és egy 20 hold kiterjedésű a Kis-Küküllőn fekvő rélnek használata.

Ezen állomás betöltésénél mező és erdőgazdasági ismeretek tekintetbe vétetnek.

Pályázók, kik az erdőri szakvizsga letételét igazoló bizonyítvány bemutatása által nem képesek kimutatni erdőgazdasági ismereteiket, kötelesek legalább ezen minősítést minél előbb megszerezni.

A három országos nyelvnek ismerete, még pedig a német és magyar nyelvnek szóban és írásban való teljes bírása — feltétlenül szükséges.

A tan- és gyakorlati bizonyítványokkal, valamint a keresztlevelel felszerelt pályázati kérvények az alulírt hivatalnál

1. évi február hó 20-áig nyújtandók be, hol is a részletes szolgálati szabályok a hivatalos órák alatt (d. e. 9—12 óráig) betekinthetők.

Nagy-Szebenben, 1902. évi január hó 30-án.

6361

A nagyszombati ev. ágost. hitv. presbyterium.

Wiener Landwirtschaftliche Zeitung.
Hauptredakteur: **Hugo S. Hirschmann.**
Redakteur: **Rob. Hirschmann, Joh. A. Sauter, Abt.**
Hilf. Jährl. 104 Bm. Bietel. K 6. Ganzj. K 24.

Oesterreichische Forst- und Jagd-Zeitung. Redakt.: **Joh. E. Weinert.** Jährl. 52 Nummern. Bietel. K 4. Ganzj. K 16.

Allgemeine Wein-Zeitung. Red.: **H. Hal**
Jährl. 52 Bm. Bietel. K 6. Ganzj. K 12.

Der Praktische Landwirth. Red.: **Abt. Hil.**
Jährl. 52 Bm. Bietel. K 2. Ganzj. K 8.

Der Oekonom. Red.: **H. Marr.** Jährl. 24 Bm. Ganzj. K 2. Bei mind. 50 Bm. K 1.50.

Hugo S. Hirschmann's Journalverlag, Wien, I., Schaufelgasse 6.

Superfoszfátok

állati és
ásványi eredetűek,

legelősebb

foszforsavas trágyaszor minden talajra.

Gyors hatásért kezesség, legnagyobb eredmény.

Nélkülözhetetlen a tavaszi vetéseknél,

semmi más foszforsavakkal nem pótolható.

Ajánlok továbbá:

Csontlisztet, Chilisátrómot, kénsavas ammoniákat, kálicsót, kainitot, különleges műtrágyákat kapás és kalászos növények alá, **themenau szab. superfoszfát-gypszet**

herések trágyájául és az istállótrágya konzerválására;

takarmánymeszet stb.

bárhova **versenyképes áron szállít a legszigorubb tartalomszavatolás mellett**

Kénsav- és
műtrágyagyár

A. SCHRAM Ludenburg-Themenau
és Lissek Rostok m.

Központi iroda: **Prága, Heinrichsgasse 27.**

Szaba
„DIAD
első díj
Luczer
arankame
Mindem
szerinti os
magvas te
messzebb
felelnek.
Képes
a készítő
BE

Magyar
lovak
JEL

Jencs
Bud
Főraktár: Dr. B
Buday

Elismerés

Tisztelt Urak
sorányodva. Val
sörtés-nizla ó port
etelni s néhány
hála ezen kitűnő
geuben fogok ajá
Kérek postafé

1900. X/31.

Fenti másola
ellátott levelező
Laibach, 1901.
(Kézjegyzői bélyeg)

Védjegy.

2000 h

bé

Ajánlatok

Szabadalmazott BEHÁN-féle „DIADAL” terményrosták
 első díjakkal többszörösen kitüntetve.
 Luczerna, lóheremag tisztítása és arankamentesítéséhez.
 Minden gabonanem suly és nagyság szerinti osztályozásához, üszögös gyommagvas termények tisztításához, a legmesszebbmenő követelményeknek megfelelőnek.
 Képes árjegyzéket bérmentve küld a készítő
BEHÁN SÁMUEL
 Szarvas, (Békésmegye). 6250

GÖZEKÉK, utcai lokomotivok
 gőzszéplőgépek hajtására
 a főhercegi vasművekből.
 A készülékek megvizsgálásáról gazdasági szakszerű tanács adatik.
 Szíves megkeresések
Erzherzogliche Cameral-Direction
 Teschen (Schlesien) 4879
 kéretnek.

STAHEL és LENNER TRIEURGYÁR, Budapest, V. ker., Katona József-utca 8.
 Ajánljuk trieurjeinket minden gabona tisztítására 5 kiló nyerstermény beküldése mellett speciális trieur készitünk.
 Lekopott trieurköpenyt gyorsan és olcsón újjal felcserélünk. Kivánatra képes árjegyzékkel szolgálunk bérmentve. Jutalék mellett szolid elárúsítók alkalmazást nyerhetnek

JENCS-féle Magyar Restitutions Fluid
 lovak és szarvasmarháknak.
 Az állatok izomerejét fokozza, kitartóvá, erőssé teszi, meggyógyítja a lábuk merőv bémulását az intáguást, s az ugynevezett pókosodást.
 Ára 2 korona. Postán 2.60 k. beküldésükön bérmentve küldi
Jencs Vilmos gyógyszerháza
 Budapest, II. Széna-tér 2. sz.
 Főraktár: Dr. E. GGER „Nádor” gyógyszerházában Budapest, VI. Váci-körút 17. sz.

Czeglédén Unghváry László
 300 holdas szőlőtelepe és gyümölcsfaiskolájának, valamint borüzletének részletes árjegyzéke megjelöl s ingyen és bérmentve küldetik. Saját termésű 2-szer fejlett kítettő új bor ára 18 frtől felfelé. Hordóval szolgálhatok.
 Vizontaladók kerestetnek.

Benzin-petrolin gázmotorok és lokomobilok
 villamos gyújtással és szelep kormányzattal a legmesszebb menő keesség mellett minden gazdasági célra alkalmas. Nem gyorsfutók, tehát malomüzemekre különös előnnyel használhatók.
 Szállítja kedvező feltételek mellett
Osers és Bauer
 motorgyára. Magyarországi vezérképviselet és raktár.
DÉNES B. Budapest, VI. Váci-körút 61. Árjegyzék ingyen! 4811
 Tisztességes ügynökök kerestetnek.

Elismerőirat egy levelezőlapról.
 (Közjegyző bérmentve.)
 Tisztelt Uram! Szeretném megemlíteni, hogy nagyon le voltok borítványodra. Vetettségéből emberimódi kaptem 1 csomag sertés-hizalóport; bamiha osl nem tudom szeresémet eléggé etetni s néhány nap slatt nagyon szépen magukhoz jöttem, hála ezen kítettő szernek, melyet mindenkinek a legmelegben fogok ajánlani.
 Kérek postafordultával 5 csomag sertés-hizalóport.
 Tisztelettel:
 1900. X/31. **Englisch József,** pályamester, Belső-szarvona.
 Fenti másolat egy 4 filléres és egy 2 filléres bélyeggel ellátott levelezőlapra írt eredetivel teljesen megegyez.
 Laibach, 1901. (szerezhilencszázev) október 3. (három.)
 (Közjegyzői bélyegző.) **Piantan Iván,** os. kir. köz. egyz. **Minden sertéstulajdonos vegyen Dr. Trakoczy féle sertés-tapport. Mindegy kereskedésben kapható, hot nincs, nála postán küldi: Trakoczy gyogy. z. Laibach, Krain.**
 Vedjegy.
 1 csomag 50 fillér, 5 csomag 2 korona.

Szőlőoltványok
 szokványminőségben
 A legkíválóbb 42 bor- és csomagefajlokban feltettán, teljes jótállással.
Élőkerítés.
 Gleditsia cseretek és magvak.
 Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.
 Orlási földön, igen gyorsan fejlődő szőlőültetvény. Ez az egyedül, melyből oly örökös kertészevelés par é alatt, rendkívül csekély költséggel, melyen nem nagy ember, de semmiféle szat meg az a rósvit nem hatolhatnak át. Minden rendeltetéshez rajzokkal ellátott útmutató és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer cserete elég 200 méterre - Ára 6 frt.
 Orlási földvelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyészése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.
Diócsemeretek.
 Szíves leányomatok **Árjegyzék ingyen és bérmentve** küldi. A minden rendeltetés közeleztetve nélkül. Az árjegyzékben kívül meg adv olyan könyvet kap ezal, ho az címre ingyen és bérmentve küldeték kerl, mely minden az a ház, vagy család, a ho annak tartalmát hasznosra ne fordítanak, városban, tanon, puztán, gazdag vagy szegény családánál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekesen áll **hik rendeltetl semmit nem akar-nak**, mert benne számos oly közlemények foglaltnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cím:
Érmelléki első szőlőültetvény-telep: Nagy-Kágya, a p. Szekehelyid.

Kítettő sertés-hizalószert. PORKIN
 PORKIN 1/2 kgr. csomag 30 sertésnek 10 napig a takarmányba keverve, nagy eredményt mutat fel; oly sertésnek, mely nem eszik jól; a hizási idő alatt adható; a szervezetre nagyon előnyös; pestis, orhánéz és székrekedés ellen; izgatja a nyakmirigyeket, ezáltal nagyobb nyalkaképződést keletkezik s a jó emésztést elősegíti; nemesíti és puhítja a húst és az emésztést javítja által elősegíti nagy mérvben a húsok ízletességét; e hirt a csapanyagok elvezetést; gyors hatása által szélszorosan kitisztítja, főmóm hi hi hála, állandó egészség elnyerése által.
 4 próbacsomag bérmentve 4 korona. **Porkin-Raktár: Kerpel Vilmos** gyógyszerháza a „Fehér Sas” Budapest, V., Lipót-körút 28. szám.

Szab. tejszállító kannák TÖLGYFABÓL.
 A legolcsóbb, legtartósabb és legkényelmesebb szállításra és tejgazdasági üzemhez
Marth és T
 tejkannagyár
 Alsó-Lieszkő pr. Bellus, Trencsénm.

Földbirtok
 2000 holdas, lehetőleg szántóföld, kedvező feltételek mellett, melyen 2 major van,
bérbe kerestetik,
 lehetőleg Fehérmegyében.
 Ajánlatok „B. R.” jel alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Magyar királyi államvasutak. **Hirdetmény.** 7727/902. szám.
 A magy. kir. államvasutak igazgatósága nyilvános versenyt hirdet a flumei Zichy-molom létező I. számú tárbáz emeletessé tételéhez szükséges vasszerkezeti munkák végrehajtására.
 A tervek és költségvetések, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Budapest-n a magy. kir. államvasutak igazgatóságának magasépitményi ügyosztályában (Teréz-körút 56. sz. III. emelet 14. ajtó) és Zágrábban az üzletvezetésig pályafenntartó osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Az ajánlatok legkésőbb 1902. évi február hó 11-én déli 12 óráig nyújtandók be aulírott igazgatóság építő és pályafenntartó főosztályában (Teréz-körút 56. szám II. emelet 10. ajtó). Az ajánlatok egy korona, az ajánlat mellékletei inekint 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő felitattal nyújtandók be: „Ajánlat a flumei Zichy-mólón létező I. számú tárbázhoz szükséges vasszerkezeti munkákra.”
 Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.
 Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1902. évi februárius hó 10-én délelőli 12 óráig 650 azaz hatszázötven korona bánompénz teendő le a magy. kir. államvasutak központi főpénztárában (VI., Andrassy-út 75. sz. földsz.) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapírosokban. A bánompénzről szóló letétjegy az ajánlatokhoz nem csatolandó.
 Az értékpapírosok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek. Csak idejekorán beérkezett ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául. Posta útján beküldött ajánlatokhoz a bánompénz térli bevénnyel adandók fel.
 Budapesten, 1902. januárius hóban. **Az igazgatóság.**

Kronen Separator
a legelőkélelő és főlözögép.

Tejhitők.
Vajkőpülők.
Tejszövetkezeli berendezések.
Vajexport
Arjegyzék, tervek, költségvetések ingyen és bérmentve

Első Magyar Tejgazdasági Gép- és Eszközgyár
VI. Jász u. 7. sz. Budapest.

TÉLI IDÉNY 1901/2.

SZECSKAVÁGÓGÉPEK
kézi és erőhajtásra.

RÉPAVÁGÓK.
Kiváló munkabírásu

„RAPID“ DARÁLÓGÉPEK.
VENTZKI-téle

szabad. takarmányfűllesztők.
Erőhajtásra Casali-féle szab. kukoriczamorzsolók
rendkívül munkaképesekkel.

Teljes takarmánykamara felszerelések,
melyek sok évi tapasztalatok alapján a helyi viszonyokhoz mérten díjmentesen tervezetnek, legjobb szerkezetben és gondos kivitelben szállítva

KÜHNE E.
mezőgazdasági gépgyára által.

Főraktár: BUDAPEST, VI., Váci-körút 57/a sz.
Gyár: MOSON, Moson v. m.

„HAMPSHIRE DOWN“ JUHOK

Kitünő hus, jó gyapju, nagy súly
Ezen kiválsón értékes

angol juh-fajta
bámulatosan korai fejlettségével fogva utolérhetetlen ezenkívül pedig oly erős szervezetűek, hogy minden éghajlathoz alkalmasak, és a hus minőségére nézve egyedül állanak. Közelebbi felvilágosítást nyújt

JAMES E. RAWLENCE,
a Hampshire Down juhtenyésztők szövetségének titkárja.
SALISBURY, England.

UJ! Kézi vetőgépek UJ!

here, és sümagvak rozsa, zab, árpa, kukoricza stb. részére. Előnyei: mektakarítás, szabályos elvetés, igen nagy gyorsaság, használható hegyen, árkokban, sarkokban.

Olcsó és tartós
Ára 50 korona darabonként utánvét mellett ab Wien, Vezér elárusító

Echinger és Fernau,
4520/b
UJ! Wien, XV. Neubaugürtel 7 és 9. UJ!
Prospektusok kívánatra küldetnek.

Mezőgazdasági kiállításán Ried-ben 1901 legmagasabb kitüntetés aranyérem

Értelmi szerek értékelését eszközlik az előírt % mellett.
Felvilágosítást és csomagolási utasítást ingyen nyújt tagok és nem tagoknak.

Azonnali készpénz-számolás.

Magyar Gazdák
Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete
HATÓSÁGI KÖZVETÍTŐ
BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS KÖZPONTI VÁSÁRCSARNOKÁBAN.
Sürgőnyczim: Aurora—Budapest.

Értékesítésre elfogad:
Husneműket, füstölt húst, vadakat, szárnyasokat — élő és leölt állapotban, tojást, vaját, halat burgonyát, káposztát, zöldségféléket, gyümölcsöt stb.

SZIVATTYUK MÉRLEGEK,

minden neme, házi, nyilvános, mezőgazdasági és iparczélokra.
Legjobb gummi- és kender-tömlők. Mindenféle csövek.

legújabb javított rendszerű tízedes százados és hídmerlegek fából és vasból, kereskedelmi, közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipari czélokra. Embermérlegek, mérlegek házi használatra, barommérlegek. Commandit-társaság szivattyu- és mérleggyártására.

Arjegyzékek **W. GARVENS, Wien,** I., Wallfischgasse 14. sz.
ingyen és bérmentve. **Schwarzenbergstrasse 6.**

Minden fajta erdei csemeték

erdők és sövények alapításához szép és olcsó: fenyő, erdei fenyő, fekete fenyő, szomorú fenyő, Douglas fenyő, égerfa, jávor, bükk, fehér juhar, szilfa, nyírfa, tölgy, akácza- és bodzafa, naspolya, szürke fűz, gyalog fenyő, amerikai díófa, Kanadai fekete nyárfa csemetéket ajánl

Gutsverwaltung Borowna,
posta Bochnia, Galiczia.
Arjegyzék kívánatra ingyen.
60°5 Levelezés német nyelven.

12. S
HAZAI GYÁRTMÁNY.
Büschka: Gazd. Könyvtárlan II-ik kiadása nyomás alatt. Böttli ára 6 korona.

Etc
riz
Zsir
Prote
N. me
Minták

HAZAI GYÁRTMÁNY.

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

V. ker., Váci-körut 32. sz.
ajánlja

a tavaszi idényre

a teljesen aczélból készült kiváló
minőségű resiczai

SACK-rendszerű egyetemes ekéit.

HAZAI GYÁRTMÁNY.

Gazdasági könyvviteli nyomtatványok árjegyzéke.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által 2000 korona pályadíjjal jutalmazott Suschka-féle gazdasági könyvvitelten alapján összeállítva.

Suschka könyv-szerinti szám	Nyomtatvány-szám	TÁRGY	Ive fillér	Suschka könyv-szerinti szám	Nyomtatvány-szám	TÁRGY	Ive fillér
11	1	Előlegezési könyv, kül- és beliv	4	17	27	Póttakarmány kimutatása	12
9	2	Napszámber és szakmányber kimutatása	12	38	28	Méreg	20
13	3	Leszámolási könyv	6	41	29	Probacéplési jegyzék	10
10	4	Szegődmény-táblázat, kül- és beliv	12	25	30	Vetési és aratási jegyzék	10
16	5	Szemesgabona-kimutatás kül- és beliv	12	30	31	Ellési jegyzék (csikó és borjú)	10
15/a	6	Csepetlen gabona kimutatás, kül- és beliv	12	34	32	Termés-kimutatás	8
39	7	Napszamos-jegyzék	10	31	33	Ellési jegyzék (bárány és malacz)	10
7	8	Tejeladási jegyzék, kül- és beliv	10	28	34	Darálási jegyzék	10
6	9	Pénztári napló, kül- és beliv	12	29	35	Fejési napló	10
14/a	10	Pénztári főkönyv, bevételi kimutatás, kül- és beliv	12	37	36	Gazdasági napló	10
8	11	Követelések jegyzéke, kül- és beliv	12	36	37	Trágyázási napló	4
3	12	Ép- és eszközelejtár, kül- és beliv	12	26	38	Cséplési jegyzék, kül- és beliv	10
14/b	13	Pénztári főkönyv, kiadási kimutatás, kül- és beliv	12	35	39	Tejelés kimutatás	4
2	14	Épületelejtár, kül- és beliv	12	33	40	Takarmányozási előirányzat, kül- és beliv	12
1	15	Teleklejtár, kül- és beliv	12	32	41	Vetési előirányzat, kül- és beliv	12
5	16	Termény- és anyaglejtár, kül- és beliv	12	27	42	Takarmányozási jegyzék, kül- és beliv	10
12	17	Letéti napló	4	43		Hetijelentés	12
4	18	Eleven lejtár, kül- és beliv	12				
40	19	Szegődmény-level	2				
23	20	Ló- és sárvasmarha-kimutatás	12				
24	21	Juh- és sertés-kimutatás	12				
22	22	Különléte tárgyak kimutatása	12				
21	23	Fogyasztási anyag kimutatása	12				
20	24	Tűzelő anyag kimutatása	12				
19	25	Szerszámfa kimutatása	12				
18	26	Állati termények kimutatása	12				

Függeléki

A) Vagyonlejtár, kül- és beliv 12
 B) Előleg-jegyzék, kül- és beliv 4
 C) Tejeladási jegyzék, kül- és beliv 10
 D) Anyagzáradás kül- és beliv 10
 E) Vetési, aratási jegyzék, kül- és beliv 10
 Suschka: Rövid utmutatás 1 db. 50

Ezen nyomtatványokból állandó készletet tartunk.
 Az **összes nyomtatványokból mintaivek** az összeg előre való beküldése mellett **5 koronáért** portmentesen kúdtetnek.
Kérjük a megrendeléseknél világosan kiténni, hogy a nyomtatványok száma, a Suschka-könyv szerinti vagy az árjegyzékből lettek-e véve.
 A felsoroláson kívül **egyéb nyomtatványokat** megrendelés szerint legrövidebb idő alatt jutányosan állítunk elő.

Megrendelhetők a
„Köztelek” kiadóhivatalában, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Etetési célokra az országos chemiai intézet, a központi vegykeresleti állomás vegyelemzése alapján, **legjobban ajánlható saját gyártmányu:**

**rizstakarmány-
lisztünk**

vegyi összetétele:

Zsir	13.74%
Protein	15.40%
N. mentes anyag	47.55%

Mintákkal és felvilágosítással szívesen szolgálunk.

**Kiráymalmi
derczenk**

vegyi összetétele:

Zsir	6.14%
Protein	12.75%
N. mentes anyag	57.78%

Mintákkal és felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Eladó Haas Ignác királyteleki bérgazdaságában:

12 pár betanított 3—4 éves, kifejlett, erős, jármos

bivalytinó,

páronként 480—560 koronáért.

50 darab egy és két éves oxford- és hampshire-down keresztesű, hágóképes

tenyészkos,

a gazdaság kiváló fejlődésképeségű husjuhtenyésztéséből, darabonként 80—120 koronájával.

Nagyobb mennyiségű fajtisza, tartósságáért és bőtermőképességeért kitűnő 20—21% keményítőt tartalmazó

„Hortensia“ vetőburgonya,

100 kgként 4 koronájával, vevő zsákjaiban Királytelek állomásra szállítva.

Rendelések és levelezések **HAAS IGNÁCZ-hoz, Nyiregyházára** czimzendők. 6341

A Méltóságos Báró Vécsey József ur

többszörösen kitüntetett hirneves

Csegöldi gulyájából eladó

22 drb 2 éves és 3 drb 3 éves

tenyészi igazolvánnyal bíró

Magyarfaju bika.

Az eladás

február hó 16-án d. e. 9 órakor kezdetik,

de előjegyzés addig is elfogadtatik. 6249

Az árak szabottak:

és dedig a 2 éveseknél 400—600 koronáig, a 3 éveseknél 800—900 koronáig. Két vagy több vevő kívánságára a többek által előjegyzett állatokra árverés kérhető.

Bővebb értesítést nyujt és eladást eszközöl.

Sz. Tréger Albert, urad. intéző, Csegöld (u. p. Jánk).

Černovsky & Co.

Ausztria-Magyarország

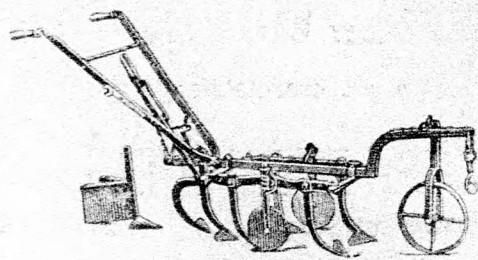
első és legnagyobb talajmivelési gépek gyára,

Bömisch-Brod bei Prag.

Ajánlja általánosan jónak elismert, utolérhetlen, minden versenyen első díjjal kitüntetett s ezért legjobban elterjedt talajmivelő gépeit, mint:

Černovsky-féle egysoros répakapa eddig több mint 40.000 drb gyártva, valamennyi répatermelő országban használatban.

Ugyanaz kombinálva három soros répa művelőgépre, minden vetőgépre alkalmazható és minden talajra alkalmas. Főelőnye a nagy emberi erő megtakarítás.

Kukoricza kultivátor,
igen könnyen alkalmazható burgonya, szőlő és komló kertekben.

Chilislétrom szóró,
2, 4, 5 és 6-soros.

Kilencsoros acél kultivátor
a tavaszi vetésnél pótolhatatlan és nélkülözhetetlen.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Magyarországi vezérképviselő: **Neubauer Sándor, Győr.**

HAZAI GYÁRTMÁNY!

Weiser J. C.

gazdasági gépgyár és malomépítész NAGY-KANIZSAN

által ajánlatnak:

Egy és kétvasu
aczélekékésősz-
szes talajmivelő
eszközök

Szecsavágók,

Répvágók,

Kukoricamorzsolók,

Takarmánykamaberendezések,

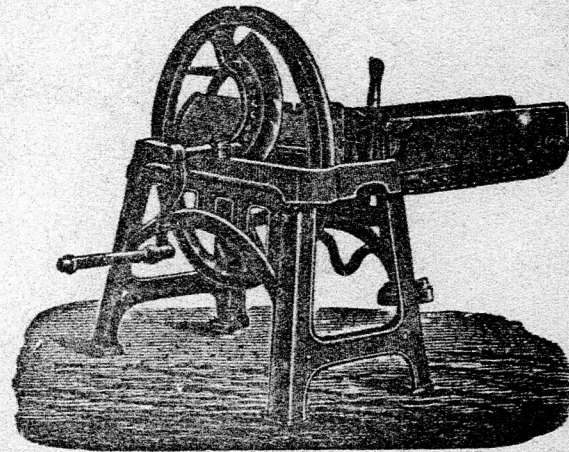
Teljes malomberendezések,

Egyes malomgépek és alkatrészek,

Öntvények saját vagy idegen minták után.

Árjegyzék szívesen küldetik.

HAZAI GYÁRTMÁNY!

Magy. királyi államvasutak
Budapest-balparti üzletvezetőség.
1429 I. szám.

Pályázati hirdetmény.

A f. évben mintegy 1240 m³ mozdonytüzelésre szükséges kemény vagy puhafa hulladék esetleg dorongfa szállítását biztosítani óhajtuk, miért is ennek szállítására nyilvános pályázatot hirdetünk.

Az ajánlatok egy koronás magyar okmánybéllyel ellátva, lepecsételve ezen külső felirattal: „Ajánlat kemény vagy puhafahulladék esetleg dorongfa szállítására 1429/1902. számhoz f. évi február hó 20-án déli 12 óráig üzletvezetőségünkönél. (VI. Teréz-körút 62. l. em. 5. sz.) a bánatpénz, pedig, mely az ajánlott mennyiség értékének körülbelül 5% legyen ugyanott a gyűjtőpénztárnál f. évi február hó 19-én déli 12 óráig teendő le.

A szállítás bérmentve a m. kir. államvasutak valamely állomásra, lehetőleg a budapest-balparti üzletvezetőség vonalának valamely állomására a m. kir. államvasutaknál érvényben levő 122291/92. sz. általános, valamint a tüzfára vonatkozó 64465/92. számú különleges feltételek értelmében f. évi március havától kezdve f. év december hó végéig arányos havi részletekben eszközözendő. A puhafa illetve keményfa hulladék (száldeszka) 50 cm. hosszú darabokban szállítandó.

Később beérkezett ajánlatok, vagy olyanok, a melyekben a megkívánt bánatpénz le nem látatik, figyelembe nem vétetnek. Az üzletvezetőség.

Vetőmag-burgonya.

Báró Harkányi Frigyes taktaharkányi uradalmában a következő tiszta burgonya-fajok eladók:

**Reichskanzler,
Märkische Zwiebel,
Max Eyth,
Hortensia.**

Bővebb felvilágosítást ad az uradalom központi igazgatósága, Budapest, Andrassy-út 4. sz. 10 q-nál kevesebb nem szállítatik. 6333

Megjelent a

Gazdasági Számviteli Naptár

1902. ÉVRE.

Szerkesztő:

1902. ÉVRE.

Szilassy Zoltán

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Kiadja az Országos Magyar Gazdasági Egyesület.

Ára portómentes küldéssel 1 korona 80 fillér.

Ajánlott küldéssel 2 korona.

Egy díszes s teljesen vászonba kötött, naptár részszel és gazdasági tudnivalókkal ellátott nagy alakú egyszerű számviteli könyv, a melyet minden gazda számvitelének bejegyzésére az egész éven át használhat.

Megrendelhető a

„KÖZTELEK“ kiadóhivatalában

Budapest, IX. ker., Üllői-út 25. szám.

100
100
3 év
20 e
erős
10 e
igen
csom

Lieck

A
1-én meg

az igazg.

Pá
kik a hel
sületi titk

képviselő

Ja

fűtési és

mezőgazd

Az

tölti be

választma

einökhöz

A

Ke

6299

25 év óta

döm szét

kitüntetett

Gra

ered.

vető

VODÍKA,

Smržitiz Ha

Minta ingy

Most je

Tejgazda

Z

az 190

III. év

Szerkesztő

JESZENS

OMGE

A zsebn

Napló rész.

az állatállomá

zás, próbaféjé

nyeredék stb.

Allattenyészte

zasi adatok.

hűtőkészülék

vegyi összetét

eljárások, tejb

sítési, vaj-

eljárások, tejb

kénti berend

gazdaságra és

vonalkozó öse

és rendeletek

ági intézmény

tése. — Gümö

kezés. — Vasú

Ára bérmen

3 korona

Tejgazdaságg

nak nélkü

Eredeti k

vetőmag kapha

alattányi (post

vasúthoz száll

Erdei csemeték.

100 ezer darab erdei fenyő (Pinus sylvestris)
100 ezer drb fekete fenyő (Pinus austriaca)
3 éves erős csemeték, ezer darab 6 korona;
20 ezer darab körisfa (Fraxinus) 3 éves átiskolázott erős csemeték, ezer darab 10 korona
10 ezer drb luczfenyő (Abies excelsa) 3 éves átiskolázott igen szép csemeték, száz darab 4 korona, csomagolva, Zám vagy Soborsin vasutállomásra szállítva

kapható

Liechtenstein Alajos herczeg iltyói uradalma intézőségénél

Iltyón, Aradmegye.

6318

Nyitrai Gazdasági Egyesülettől.

Pályázat.

A nyitrai gazdasági egyesületnél lemondás folytán f. évi április hó 1-én megüresedő

titkári állásra

az igazg. választmánytól nyert főhatalmazás alapján ezennel pályázatot hirdetek. Pályázhatnak oly elméleti és gyakorlati szakértelemmel bíró gazdák, kik a helyi viszonyoknak megfelelő nyelvismeretekkel is bírnak. Az egyesületi titkár, vezetője egyszersmint az Országos Központi Hitelszövetkezet nyitrai képviselőségének.

Javadalmazás: 2400 korona évi fizetés, szabad lakás, 120 korona fűtési és világítási, 600 korona utiátalány. Ezenkívül tekintettel a pozsonyi orsz. mezőgazd. kiállításra, folyó évre 400 korona utiátalány pótlék.

Az igazg. választmány ez állást esküvel egy évi próbaidő eltelével tölti be véglegesen. Bizonyítványokkal kellőkép felszerelt s az igazg. választmányhoz intézett folyamodványok február 20-ig alulírott egyesületi elnökhöz küldendők **Suránkára (Nyitra megye).**

A választás f. évi február hó 28-án fog megtartatni. Kelt Nyitrán, 1902. évi január hó 24-én.

6209

EMÓDY JÓZSEF, egyesületi elnök.

25 év óta ajánlom és küldöm szét többszörösen kitüntetett (Páris 1900. Grand Prix.)

ered. Hanna

vetőárpámat

VODIČKA, földbirtokos, Smržitz Hanna (Morvaország)

Minta ingyen bérmentve. 6043

Most jelent meg

Tejgazdasági Zsebnaptár az 1902. évre.

III. évfolyam. Szerkesztő és kiadja: JESZENSZKY PÁL OMGE. titkár.

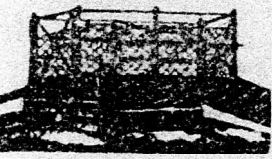
A zsebnaptár tartalma: Napi rész. — Jegyzéknapió az állattalomány, takarmányozás, próbafelvételek, vaj- és sajtnyeredék stb. bejegyzésére. — Állattenyésztési, takarmányozási adatok. — Tejkezelés, hűtőeszközök, tej- és vaj vegyi összetétele, tejszűrőeljárások, tejhibák, tejértékelési, vaj- és sajtkészítési eljárások, tejgazdaságok mintakénti berendezése. — Tejgazdaságra és állatforgalomra vonatkozó összes törvények és rendeletek. — Tejgazdasági intézményeink ismeretese. — Üfűmőkör elnöki védekezése. — Vasúti, postai stb. stb. Ára bérmentes küldéssel 3 korona 30 fillér.

Tejgazdasággal foglalkozóknak nélkülözhetetlen!

Eredeti hanna-árpa vetőmag kapható Maár Zoltán alatyáni (postai) gazdaságában vasúthoz szállítva 7.30. 6002

A tavaszi tömeges megrendeléseknek ez évben is pontosan eleget éhajtván tenni, főkép a t. gazdaközönséget, hogy kitűnő fajtiszta

fűzfadugványaimból tavaszi száll. ra a megrendelést már most megadni sziveskedjenek. A múlt évekhez képest a legutányosabb árakat szabtam: 1000 drb 30 cm. hosszú dugvány kellené csomagolva itteni vasutállomásra — a faj minőségéhez képest — 4¹/₂ — 7 korona utánvétes küldéssel. A nemeskosár-fűz termelésnek hazánkban — a föllendülő gyümölcs és csemegeszőlő termelés következtében — nagy jövője van. Kivánatra árlapot szívesen küld, s előjegyzéseket elfogad: Szekeres János urad. nemesfűztelep-közös Galgócza, (Nyitra). 6259

Schember C. és fiai

cs. és kir. udvari hidmérleg és gépgyár.

Budapest, Andrassy ut 15 Ajánlják általánosan ismert, szabadalmazott hid- és marhamérlegeiket, valamint gazdasági és ipari célokra szolgáló tizedes és százados raktári mérlegeiket. Ar-jegyzék ingyen és bérmentve.

Valódi Hanna * * * vetőárpát,

legjobb minőségben, sok kiállításán, a párisi vilákiállításán is díjazva, ajánl 6036

Oekonomie des Fr. Kubicsek Czlicheowitz, Hanna Mähren.

Patkósarkok legolcsóbban kaphatók: Beck és Gergely-nél Budapest, V., Váci-út 12. szám.

Gazdáknak fontos! Hreblay Emil állattenyésztési m. k. felügyelő

Szűcs, VII., Csömör-út 15., II. 8. **Munkái:**

Baromfi hizlalás 1 kor. 50 fillér.
Baromfi tenyésztésre vonatkozó tudnivalók 1 kor. Tyuktenyésztés 2 korona. Lud- és kacatenyésztés 2 korona.
Pulykatenyésztés 2 kor. Baromfi és tojás értékesítő szövetkezetekről 1 korona 60 fillér.

Megrendelhetők a szerzőnél, leggyorsabban a pénz előleges be-küldése mellett.

Eladó széna jó minőségű, körülbelül 400 métermázsza táplói rétről, a vasúti 12 órányira fekvő birtokon, özv. Löwy Sandorné, Tápló Ság. 6331

Társ keres, az üzlet kibővítése végett, egy már 6 év óta fennálló felvidéki sajtógyárhoz 2000—3000 korona készpénzzel. Ajánlatok „Társ” jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Kovili bérgazdaságban, közvetlen a Duna mellett, karolozal vasutállomással szemben, nagymennyiségű elsörendű nád és buzaszalma eladó.

Bővebb értesítést nyújt Dungserszky Bogdán. Bécs-Szt.-Tamás. 6295

„MOEBIUS”-féle **automobilolaj.**

Elismert legjobb olaj automobillal, részére szabadalmazott bádógűvegben, 1 kgr.

3 korona. Ezen üvegek N. b. sz. 157776. sz., különösen alkalmasak a motorokosok nehezen hozzáférhető részét olajozására, könnyen kezelhetők és cselezetű a magával való vitel.

Kérjük ezen jeggyel, mely minden jobb automobil üzletben kapható. 4887 Egyedüli gyárosok: H. Moebius & Fils osontolaj-gyár BASEL, Schweiz.

Eladók: Jól sikerült eredeti mag után termelt Micharson Chevalier, bőtermő tavaszi sörárpa vetőmag q.-ként 18 korona, muharlag q.-ként 20 kor. I. rendű tavaszi vetőbűz: köny mag q.-ként 18 kor., míg a készlet tart kapható az Uradalmi Főbérnökség-nél. Baranya-Szent-Lőrinc-en. 6302

Eladó új 45x45 cm. 18 drb hűtőesűves vasállvány tejhűtő, 80 koronáért. Czim a kiadóhivatalban. 6311

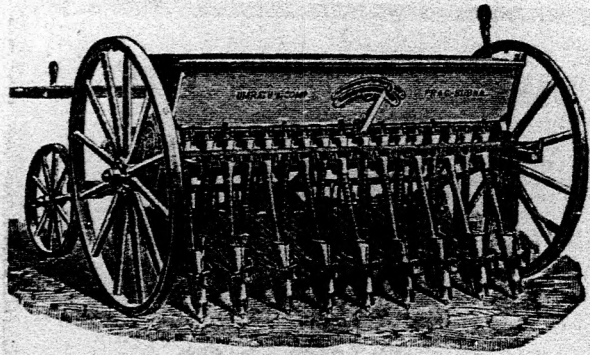
A magyar gazdaság és erdészetek és erdészetek országos egyesítése ajánlja a földbirtokos és bérlő uraknak állasköztetés osztályánál bejelentet tagjait elhelyezésre. Az ez ügyben való minden felvilágosítás és a közvetítés teljesen díjmentes.

Mezőgazdaság és erdészetekkel foglalkozók nyugdíjintézete. Ezközül biztosításokat: nyugdíjra, rokkantsági díjra és özvegyi díjra, mezőgazdasági, erdészeti és ezekkel rokon foglalkozásu egyének számára a legolcsóbb díjtételekkel, mert nem nyereségre alapult vállalat. Kivánatra alapszabály díjtáblázzal és bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság: Budapest, Köztelek, Üllői-út 25.

Földbirtokosok kiknek hitelező pénzintézeteikkel, bankjaikkal, jelzálogintézeteikkel **differeenciáik**, különbözeteik vannak és azokat **előnyükre** kiegyenlíteni akarják, vagy a kik fizetési **halasztásokat** vagy méltányos **engedményeket**, stornodíj leszállításokat akarnak igénybe venni, forduljanak le-velben saját érdekében **„Benfentes”** jelige alatt e lap kiadóhivatalához. 6377

Lapunk kiadóhivatalában megrendelhető: **A sertés javítása és hizlalása** gazdák és hizlalók használatára. Irta K. Ruffy Pál. Ara portómentes küldéssel 1 forint 10 krajczár.

German, 176 cm. 1890. évben szül sötétsárga **angol telivérmen eladó,** vagy egy jó félvérmenért elcserélhető Bővebb felvilágosítást ad **Hertelendy József** Vindornya-Lak, u. p. Zala-Szántó. 6386

Egyetemes sorvetőgépek

legjobb tolókerék-rendszer. Magyar és osztrák szabadalom.

Utólérhetlen Tessék
MEGBIZHATÓ! árjegyzéket kéri!
CZÉLSZERŰ!
KÖNNYŰ JÁRATU!

Ekék. Trieurök.

Umrath és Társa Budapest,

V., Váci-körút 60. szám.

Gőzeséplőkészletek 12 lóerőig. — Ipari mozdonyok 100 lóerőig.

Nagyméltóságú Örgőfő Pallavicini Sándor ur mindszent-alyói hitb. uradalma

Magyar-Alföldi gulyatenyészetéből
17 drb 3 éves tenyészbika

van eladásra felállítva. A bikák megtekintethetők az uradalom „Mindszent“-i gazdaságában Mindszent vasútállomástól 5 perc távolságban, hová megkeresésre kocsit küldeték.

Áruk 400-tól 700 koronáig.

6363 **Urad. intézőség.**
Csongrád-Sándorfalva.

Mének.
3 angol telvér, 2 félvér mén eladó: megtekintethetők Pá-Turpásztón (vasútállomás). Bővebb felvilágosítást ad: **Dr. Salgó József, Budapest.** VII., Erzsébet-körút 44. sz. 6365

Telvér
bronzpulyka, bronz és amerikai vadpulyka, kereszteléséből származó kakasok, vérfrisstetűre kiválóan alkalmasak, eladók drbontól 10—20 korona árban. Ugyanígy kaphatók, telvér Foxtrierek. Suk Dezsőné B.-Osaba. 6366

Tenyészpulyka
fajtiszta, francia, fekete, jól fejlődött, nagytestű, eladó: Villai Ferenczné, Toponár Somogy megye. 6367

Megvételre
keresetük, egy 1 1/2-3 éves, hágóképes, tisztavérű, nemesfajú simmenthali tenyészbika. Ajánlatok a nagyság, szín, származás, és ár megjelölésével Binder Frigyes föld-birtokoshoz, Medgyes, Nagy-Küküllő megye intéződének 6368

Eredeti Rambouillet kosok
mindenkor nagyobb mennyiségben, dus választékban kaphatók

Gróf Herberstein Albert 8181
uradalmi igazgatóságánál
Strilek, Norvaország.

Hanna vetőárpa
míg a köszlet tart 100 kg-ont 19 koronáért kapható vasuti állomásainktól.

Vöröstarka tinó üsző

legprimább, 1—2 esetleg 3 évesek és pedig hízlalni való ökrök eladására és későbbi szerződésre

legolcsóbb árért vállalkoznak **WEILER és EISNER**
Kis-Czellé kereskedők.

Hizlalásra

való és mindenféle fajta **jármos ökröket** valamint szép 1—3 éves **vöröstarka növendék ökröborjakat** 4382 bármely mennyiségben és szerződéses szállítás mellett eladásra ajánlanak

Récsey és Deutsch szarvasmarha-kereskedők **Zala - Szt. - Balázs.** Nagy-Kanizsa mellett.

Tó-gazdaságaimból
ajánlok gyorsnövésű egy és két éves tenyészpontyot és süllőikrát. Czim: 6049
CORCHUS BÉLA
Budapest, IV., Molnár-u. 17.

Simmenthali tenyészbika 12 drb. részben 2, részben 1 1/2 éves, eladó. Czim: gróf Szirmay urad. tisztartósága Szerencs. 6367

VEGYESEK.
Bérbeadó birtok.
Paszta nagybocsal nemesi birtok (Pestvármegye, u. p. Tázlár, vasutállomás Vadker) hosszabb időre szonál bérbeadó. A 600 hold szántó, 100 h. rét, 205 h. erdő, 6 h. szőlő és 989 h. legelőből álló birtok adó és egyéb tehermentesen, tizezer korona évi haszonbér összegért bérbevehető. Tártyáni lehot Özv. Bagl. v. Gedóné, Csongrád. 6368

Mac-Cormick kéveköto-aratógép és egy Kühne-féle 13 soros „Jubileum Drill“ sorvetőgép eladó, mindkettő egész új. Ertesítés Igall Svetozárnál, Bar (Baranyam.) 6288

A nemesített alsuthi tengeri

mint korán érő, bőtermő-féleség mint igen értékes kereskedelmi áru. Közkeletűségnek örvend és a hazai keményszemű tengerifélék között a legkiválóbbnak van elismertve. A vetőmag nemesítése évről-évre folytatódik, a csövek kiválasztása különös gondot fordítunk. Termelők részére a folyó évből is ad el az uradalom vetőmagot az alább megjelölt árak mellett: vetőmagnak válogatott csövek közepesről, kézzel morzolt vetőmag ára métermázsánként 18 korona. Hasonló módon válogatott csövekről géppel morzolt tengeri ára métermázsánként 15 korona. Az árak Acsa állomásra szállítva (Bioske-sárbogárdi helyi érdeklő vonalon) szákon kívül értendőek. Zsákok önkötségen lesznek szállítva. Kézzel morzoltból 0-50 q-nál, géppel morzoltból 3 q-nál kevesebb mennyiség nem szállítatik. Megrendéseket a pénz előleges beküldése, vagy az áru vasuti elővételéhez mellet, — míg a készlet tart, — elfogad a főhercegi gazdasági Intézőség, Fejérvár-Acsán. (Posta-, vasut-, táviró-állomás.) 6270

répamag

beszerzési ideje közeledvén, batorodom a t. gazdaközönség tudomására hozni, miszerint ugyanint eddig, ezidén is a legkelendőbb s legjobb minőségű

külföldi fajkon kívül a leghiresebb

hazai termelők terményeit is készletben tartom, nevezetesen a

gróf Károlyi Imre féle csongrád-mágoosi, ugymint a

gróf Chotek Rudolf féle futtaki

Oberndorfi, továbbá a

Coburg-Fülöp hercege féle pusztai vacsi

fehér répamagot.

Határozottan állíthatom, hogy ezek noha

sokkal olcsóbbak, legalább is olyan jók, mint a leghiresebb külföldi termények.

Kiváló tisztelettel **HALDEK**

magnagykereskedése, **József főherceg** 6 es. és kir. Fensége udv. szállítója **Budapest,** Károly-körút 9. sz.

Mindennemű új

ZSÁK

csomagoló vászon, nyers és vízhatlan

ponyva

legolcsóbb gyári áron kapható a

FISCHER-féle zsák- és ponyvagyárban Budapest, Nagykorona-u.18. Minták kívánatra ingyen, bérmentve küldetnek.

Meleg csapágnyak kenésére használjunk Sondermann-féle hűtőolajat. Kapható: Beck és Gergely-nél Budapest, V., Váci-út 12. szám.

Viz-ellátás aczel-szel-motor által villák, majörök, téglagyarak, kertészettek stb. részére 320 koronától feljebb. „Agricola“ techn. iroda. Tulajdonos: Schwarz M. Wien, XX/2, Pasettistrasse 29. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 6216

Gazdák

a gazdálkodók figyelmébe. Számos uradalomba már bevezetett

pyroleum

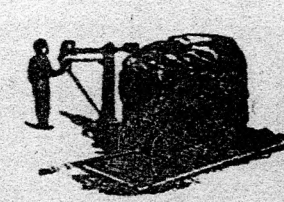
50%-al olcsóbb mint bármely más világító anyag. Próbaküldemények 2 korona utánvét mellett. Kivánatra prospektus ingyen és bérmentve.

Degen Jakab

BUDAPEST, IX., Közraktár-út 28. (az Elevátorral szemben.) Számos elismerő levél nálam betekinthető. Több ezer gazdaságban már bevezetve. 44

Oberndorfi répamag

1901. évi termés jótállással a fajtiszta-ságra és csiraképes-ségre, 100 kilonként 70 koronáért eladó ab vasutállomás Bicske, a csákvári gazdaságban. 6364

3 drb Marhamérleg 1500 kg. hordképességu erős vaskorlással 2 1/2 méter hosszú 1 1/2 m. széles

4 drb Hidmérleg 3000 kg. horderejű szádos, toló súlylyal 4 méter hosszú, 2 méter széles.

Becserélek ócska marhamázsákat új marhamérlegekre. Minden mérleg törvényesen hitelesítve öt évi jökarban tartás mellett.

DÉNES MANÓ mérlegműszerész **BUDAPEST,** VII., Dohány-utca 78.

Sertéseket legmagasabb napi áron **értékesít** **Bauer B. Gyula** Budapest, VIII. Kerepesti-út 73.

Számos kiállításon **első díjjal**, a párisi kiállításon **aranyéremmel** kitüntetett

Hanna- pedigree-árpa,

Kvassitzi utántermés, tet-szés szerinti mennyiségben kapható métermázsánként 17 korona árban, a balassa-gyarmati vasutállomáshoz szállítva, a termelőnél 6207

Dr. Ofner Oszkár, Leszenye, u. p. Hontujfalva.

Gazdasági szesz-gyárak részére alkalmas kitűnő használt kazánok és gőz-gépek kaphatók Beck és Gergely-nél Budapest, V., Váci-út 12. sz.

Parkirozásokat a mostani kor szerinti legizlésebb angol és francia stílusú tervezés szerint elfogad Balyi Mátyas mű- és tájkerész, u. p. Szolnok. 6370

100,000 darab nagyon szép, 1 éves akác-cseméte, kapható 1000 drbként 8 koronáért Farsagó Béla magkereskedőnél, Zala Eger-szegen. 6349

3000 pokrócz, gyár felhagyása miatt mesés olcsón eladó. Elsőrendű, erős, időszerű **téli lópokrócz** meleg gyapjas, puha színes bordúrral, takarózó pokrócznak is használható. A minőség 130x170 K. 4.-, B. minőség 130x120, legfin. minőség K. 5.-, C. minőség uradalmi pokrócz 150x200, legfinomabb K. 7.-. Szétküldés utánvét mellett.

M. Rundbakin, Wien, IX., Berggasse 3.

Hirdetés minden der A le

Betölt

BETÖLT

Főrdés

Egy ny nagy urad erdezt. és teltendő, m lyázat nyit megkivánta állampolgár erős tesit államvizsgá Akkai, a fu hozatal kürt gal bírjana legyenek 63 és tót ny birják. Ajánlatok id. gróf Pál ponti irod Hosszu-utca 1902. évi küldendők lebbi feltét hatók. Pozsony vában. Utánnomá

Gyére ozorai béur gyáni gazda állás f. 6. m töltendő. Év és teljes ell vil. Pályáz tanintézetet évi gyakorlat Pályázatok letokkal fe kező cím Gyérei R pusztá, u.

Gépes hosszabb pr 1. esetleg a felfogatának számmal. A gépét jó kar lóval és pel cséplés ságomban 20 fogat van. B latok, fletés jelölésével Terezoócz S

Magá ker

nőtlen, 30 dasági ügy sági számvl és német le tas, jó írás tes 2000 ko ványmásola kérvények, nem adatna seg esetén a ban részese

Grusz ur ezimér

Budapest **Károly-I**

Gépesz egy segédde éves állásra Folyamodvány másolatokkal, urad. intéző

ÁLLÁST

Sa 82 éves, csal saját számlájá folyat, szerén lett állást ke 1895-dik orszo nagy díszokle kiállításon mlt nyert. Beszél tül, borvátul és esetén övadéke letében levő a hajja, hogy mlt Szíves megker 5019.- jelleg hivatalba kére

Hirdetési ár 15 szög 60 fillér, ezen felül minden szó 4 fillér, kövér betűkkel minden szó 8 fillér beiktatásunként. A legkisebb hirdetési díj 60 fillér.

KIS HIRDETÉSEK.

Csak mezőgazdák és a szakirodalom teremtői, továbbá állást keresők és adók hirdetményei vétetnek fel e kedvezményes rovatban és árban.

Betöltendő állásokra vonatkozó hirdetéseket csakis a hirdető címének kitételével közlünk.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válaszra szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS.

Főerdész és erdőési állás.

Egy nyugatmagyarországi nagy uradalomban egy főerdész és erdőési állás betöltendő, melyre ezenel pályázat nyitattik. Pályázótól megköveteltük, hogy magyar állampolgár legyenek, ép, erős testalkattal, felsőbb államvizsgával, jó referenciákkal, a fűrészüzem és fakohozatal körül teljes jártassággal bírjanak, kautioképesek legyenek és a magyar, német és a két nyelvet tökéletesen bírják. Ajánlatok nagyméretűségű id. gróf Pálffy János ár központú iródájához Pozsony, Hosszú-utca 21. számra 1902. évi február hó 15-éig küldendők be, a hol a közelebbi feltételek is megmutathatók. Pozsony, 1902. január havában. Urad. közp. iroda. Utánnyomás nem díjazatik. 6243

Gyérei Richard

ozorai börtendálmához tartozó gyári gazdaságban, az irókai állás f. é. május hó 1-én betöltendő. Évi fizetés 500 korona és teljes ellátás, mosásos kivil. Pályázótól gazdasági tanítványt végzett és néhány évi gyakorlati bíró egyének. Pályázótól bizonyítvány-másolatokkal felszerelve, következő címre küldendők: Gyérei Richard, Gyántpuszta, u. p. Püszelény. 6306

Gépezés-kovács

hoszabb praxissal 1902. április 1. esetleg azonnali belépésre felajánlatot adó gépezés-kovács keresünk. A gazdaság minden gépét jó karban tartás, kitűnő lovasaló és Shuttlesworth gépek cséplési a földolgoz. Gazdaságban 20 béresfogat 8 ló-fogat van. Bizonyítvány másolatok, fizetés és család megföldjésével Stern Gyulához Terezo-vác Slavonia. 6309

Magántitkár keresetetik

nőtlen, 30 éven alul, gazdasági ügyekben, gazdasági számvitelben, magyar és német levelezésben jártas, jó írással bíró. Fizetés 2000 korona. Bizonyítvány-másolatokkal ellátott kérvényeket, amelyek vissza nem adtak és csak szükség esetén fognak választan részessülni. 6376

Grusz Nándor

ur címére intézendők Budapest, VII. ker., Károly-körtut I. sz.

Gépezés-kovács

egy segédrel felajánlatok, éves állásra gazdaságban. Folyamodvány, bizonyítvány-másolatokkal, Schaffer Nándor urad. intézőhöz. Tuzsád. 6371

ÁLLÁST KERESŐK.

Sajtós,

32 éves, családos, ki 6 éve saját számlájára sajtógyártást folytat, szerény feltételek mellett állást keres. Ajánlatok 1885-dik országos kiállítás nagy díszoklevél, a millennium kiállítás millenniumi érem nyert. Beszél magyarul, németül, horvátul és csehül. Szükség esetén óvadékos is ad. A készletben lévő sajtókkal igazolhatja, hogy mit képes gyártani. Szíves megkeresések: A. B. 5019. jelleg alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 6019

Gazdasági ellenőri

vagy gazdasági könyvelői állást keres egy izr. nős, kis családú egyén, ki kitűnő bizonyítványokkal rendelkezik, a kettős könyvitelben tökéletesen jártas, beszéli a magyar, német és a két nyelvet. Szükség esetén óvadékkal is rendelkezik. Szíves megkeresések: „Gazdasági könyvvezető” jelleg alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 4506

Könyvvezető

28 éves, rom. kath. nős, 10 évi gyakorlati rendelkezéssel, érettségizett, nyelvismeretével széleskörű tapasztalattal bíró, a könyvitel és az irodai munkálatok minden ágában jártas könyvelő, ki a számtartó teendőket és a gazdasági könyvitelben is magabiztosan tud elvégezni a végzett s ezeket igazolni képes, keres szerény feltételek mellett nagyobb gazdaságban mint számtartó, gazdasági könyvvezető, pénzügyi tiszt, vagy uradalmi titkár alkalmazást. Szíves megkeresések: „Könyvvezető” jel alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 6196

Földmivésiskolát

végzett 32 éves, nős ispán, ki gazdaságokban már hosszabb ideig működött hason minőségben, a gazdaság minden ágában teljesen jártas, úgy-szinte a könyvvezetésben is, melőlbeli belépésre szerény feltételek mellett állást keres. Szíves megkeresések: „Ispán 31.” jel alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 6197

Raktárnoki,

fakészlet, fűrészkezelet, vagy hasonló állást keres, hason minőségben több év óta működő s jó bizonyítványokkal rendelkező s a könyvvezetésben is jártas férfi, beszéli magyar, német, román és a két nyelvet. Szíves megkeresést: „Raktárnok” jelleg alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 6198

Alkalmazást keres

bármikori belépéssel, egy 27 éves ev. ref. vallású 7 1/2 évi gyakorlati bíró földmivés iskolát végzett nőtlen ember, ki a felföldön mint kezelőt is működött, és minden termelési ágban keletlen jár. Alkalmazást: „Önkéntes helyen önjait nyert, hol egy-két év teltével meg is nősülhet. Cím: B. J. Kis-kovács, u. p. Gige, Somogy. 6340

Gazdasági

pályára készülő fiatal ember, gyakoronoki állást keres, teljes ellátás és némi járandóság fejében. Cím: Piehler T. IV. ker., Szép-u. 5. Bpest. 6332

Gépezés-kovács

vizsgázott lopakoló, több év óta gazdaságban van alkalmazva, állást keres 1902. április 1-re, szíves megkeresések, Mavrak János gépezés-kovács, szent Mita-puszta u. p. Német Ellemér, Torontál. 6357

Műkertész

nős, gyermektelen, magyar és németnyelvet bírja, ki a konyha és virágkertészet, melegház, melegágy, gyümölcs és rózsatejesztést érti, állást keres. Cím: Moór János kertész, Budapest, III., Ujjak Szép-völgy-utca 24. szám. 6359

Gazdaságba

ajánlatok fiatal ember, szerény fizetésért. Jelenleg 400 holdas birtokot kezel. Magyar és német nyelven, könyvitelben jártas, katonamentes. Megkeresések kéretnek: „Fiatal gazda 14022” Schwarz József hirdetőjébe, Bpest, Marokkai-u. 6353

Gazdaságkezelői

állást keres, 35 éves r. kath. vall., nős, földmivésiskolát végzett, 10 évi gyakorlati, és az irodai teendőkben jártas, kautioképes egyén. Szolgáltatást április hó 1-én elfogadhatja. Címe a kiadóhivatalban. 6346

Földmivés-iskolát

és tejjgazdasági szakiskolát végzett r. k. vallású, 22 éves, katonamentes, szíves megkeresések: „A. B. 5019.” jelleg alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 6345

Műkertész

31 éves, nős, kis családú, magyar, német és szlav nyelvet beszéli, jártas a divatos kertészet minden ágában, egy kertészeti szakiskolát végzett, vizsgázott méhészt, óvadék-melegágyi korai hajtatást, szőnyegkereszteket, spallirészt, forpa gyümölcsfakészést és szőlőművelést tökéletesen érti, jó bizonyítványokkal rendelkezik, keres március vagy április elséjére állandó állást. Cím: Nedoma József, Sándorfalva (Csongrád) u. 6342

21 éves

romai kath., nős, a magyar, német és román nyelvet beszéli a mezőgazdaságban, könyvitel és levelezésben jártas, 6 év óta a jegyző pályán mint h. segéd-jegyző működött kitűnő bizonyítványokkal rendelkezik, mint ispán vagy gyakoronoki állást keres. Címe a kiadóhivatalban. 6351

Gazdatiszt,

gazdasági és állatorvosi akadémát végzett, ajánlt szakember, a ménes, tehénésztés-gőzeke - czukorrépa kultúrában és a gazdaság többi ágában is, a magyar, német és román nyelvet bírja, állást keres, melyet azonnali elfogadhat. Cím: Pleisner Budapest, VIII., Kerepesi-ut. 71. sz., II. em., 7 ajtó. 6352

Egy középkori

csinos, szerény igényű ügyes gazdaságon, ki a háztartás összes ágazatában teljesen jártas és jól is fűz, ajánlatok magános urhoz vagy plebanára, megkeresések: S. A. címen a kiadóhivatalba kéretnek. 6343

Kezelőtiszt

állást keres a gazdaság minden ágában jártas 35 évi gyakorlati, földmivés-és tejjgazdasági szakiskola elvégző tanfolyamát végzett 37 éves, nős, gyermektelen gazdatiszt. Cím a kiadóhivatalban. 6344

Földbirtokos

és birtokos: Földmivésiskolát végzett 30 éves, rom. kath. vallású nőtlen gazdatiszt állást keres folyó évi április 1-ére; 9 évi kitűnő gyakorlati, jelenleg önállóan működik. Kérés: Giza István, Csajágh, Veszprémmegye. 6390

Földmivés-iskolát

végzett 26 éves nőtlen energikus gazda, hírnevesebb uradalmakból 5 évi praxissal és szép írással, jártas a könyvvezetés és a gazdaság összes ágában esetleg nős, állást is elfogad. Megkeresések M. J. alatt Bpest, Gyár-utca 42. földszint 6 ajtó. 6394

Gazdatiszt

és szeszgyárvezető, fiatal, nős, ki a gazdaság összes ágában hosszabb gyakorlati tál bí a katonamentes, szeszgyárvezető tanfolyamot is jó sikerrel végezte, vizsgázott gépkezelő, jelenleg egy nagyobb uradalomban alkalmazásban van és eddigi működéséről kitűnő bizonyítványokkal rendelkezik, mint gazdatiszt vagy szeszgyárvezető állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 6169

Gazdaságonynak,

vagy háztartási segédkezelésre ajánlatok intelligens, idősobb jólelkű, mindenben megbízható egyszékes házias örvény nő, főzésben, háztartásban teljesen otthonos. Betegeskedő urnóhoz is elmegy, igényel szerények. B. Irma, Csömör-ut. 30., III., 18. 6358

Intelligens

főkertész, nős, gyümölcs, szőlő és kertészeti iskolát végzett, tavaszra vagy azonnali belépésre felmondatlan állását változtatni óhajtja szíves megkeresést kér Hoffmann Teréz címre Darogh, Esztergom. 6358

Okleveles

gazdatiszt, 24 éves, tartalékos hadask, ki már négy év óta csak nagyobb intenzív uradalomban működött, a hazánkban és czukorrépa termesztéséről különös jártassággal bír, beszéli németül, tótul és eleget magyarul a szolgáltatáshoz, keres állást. Ajánlatok a kiadóhivatalban „S. V.” jelleg alatt kéretnek. 6354

Földmivés

iskolát teljes sikerrel végzett, szerény igényű fiatal ember, 700 holdas gazdaságból 1 1/2 évi praxissal, megfelelő alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban. 6302

Gépezés,

első rangu műegyetemen vizsgázott, a gépezetet alaposan érti, képzett szakember, nagyobb uradalomban keres állást. Cím: Szuszky István, Budapest, Kőbányai-ut. 50. 6333

Ispáni,

írónki, vagy chez hasonló állást keres, szerény igényű mellett, nőtlen fiatal ember, kinek 2 évi gyakorlata van. Március hó elséjére. Címe a kiadóhivatalban. 6307

Intelligens

főkertész, nős, gyümölcs-, szőlő- és kertészeti-iskolát végzett, felmondatlan állásban, keretési állást keres. Szíves ajánlatot kér Hoffmann Teréz címre, Darogh, Esztergom. 6140

Ispáni (kasznári)

vagy ehhez hasonló állást keres, rom. kath. vallású, 37 éves, kis családú, nős gazdatiszt, ki a gazdaságban bármely ágazatban teljes jártassággal bír. Tehénésztés, mahabizalmas és nevelés, czukorrépa-termelés, valamint az összes gazdasági teendőket tökéletes ismeretkel rendelkezik s 15 év óta állandóan egy hírneves birtokuradalomban alkalmazva van, állást bármely időben elfogadhatja. Megkeresések: „Szorgalmas és kitartó” jelleg alatt Pozsony, Czifler küldendők. 6369

M. kir. földmivés-

iskolát kitűnő sikerrel végzett, rom. kath. vallású, nős, gyermektelen magyar és német nyelvet bír, a pályán nevelkedett, intelligens családból származó fiatal ember vagyok és katonamentes, szeszgyárvezető teendőket, több évi gyakorlati, melyeket előző uradalomban szereztem. Szakképzettségemhez, megfelelő állást keresek, április 1-ére esetleg későbbre, jelenleg pedig nagy állami birtokon vagyok alkalmazva, szívesen eseten óvadékkal rendelkezem. Szíves megkeresések, felmondatlan gazda jelleg alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 6372

Róm. kath.

vallású, 22 éves, nőtlen, egyen földmivés iskolát teljesen végezte, 1 1/2 évi gyakorlati, gazdaságban megfelelő állást keres, február 20-ik vagy későbbre. Cím: Raffay P. Mohol, Bácsmegye. 6375

Kitűnő

sikerrel végzett, némi gyakorlattal bíró, erőyes fiatal ember, azonnali vagy későbbi belépésre állást keres, a gazdaságban és szőlészetben jártassággal bír, címre megmutatható a kiadóhivatalban. 6374

Ajánlatok

kitűnő bizonyítványokkal rendelkező gépezés, ki több uradalomban, azonnali, esetleg április 1-én belépésre. Cím a kiadóhivatalban. 6359

Kulesár

földmivésiskolát végzett, nős, erőyes, több évi gyakorlati, tót nyelvet is bír, könyvvezetésben, állattenyésztés és hizlalásban jártas egyen állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 6266

Műkertész,

30 éves, nős, gyermektelen, ki a kertészet összes ágában ugy elméleti mint gyakorlati képzettséggel bír, érti nyugalni a virág-, konyha- és gyümölcs-kereszteket összes művelését. Nemkülönbözten új kertek parterizását vagy régi kertek átalakítását, gyümölcsösök és fűskola telepítését is érti, állást f. évi április v. május 1-jére változtatni óhajtja. Szíves megkeresések a fizetés és a kívánt feltételek megjelölésével „N. M. D.” jelleggel a „Köztelek” kiadóhivatalba kéretnek. 6350

Földmivésiskolát

végzett nős egyen gyakorlati, beszéli magyarul, tótul, gazdaságban bármely állást elfogad. Óvadékkal rendelkezik. Címe a kiadóhivatalban. 6220

Tejkezelői

vagy kisebb gazdaság-kezelését is elvállalja. Földmivés-és tejjgazdasági-iskolát végzett, 21 éves, 2 évi gyakorlati, azonnali belépésre. Szeged, Vincze, Vaszar, Veszprém. 6348

Szorgalmas

tapasztalt, jó bizonyítványokkal rendelkező, nős, családnélküli, gazdatiszt 25 évi gyakorlati bíró, 14 évig herceg Eszterházi birtokos és Somogyországban, nagyobb birtokot kezel, jelenleg Bihar-megyében 6000 holdas birtokot kezel, állást birtok eladás végett változtatni kénytelen. Szíves megkeresést: „Szorgalmas Intéző” címre kér pusztá Haraszt u. p. Szalárd, Bihar-megye. 6355

Gazdatiszt

állást keres, jelenleg keleten. Gazdaságban, dohány, szőlő, gyümölcs és mindennemű kerti munkálatokban műtenileg és gyakorlatilag jártas, ugy gépezés és könyvvezetésben. Bírja a magyar, német, francia és görög nyelvet, keveset románul és tótul. Ajánlatok kéretnek a kiadóhivatalba. 6314

ÁLLATOK.

Igen szép, válogott vörösbarna szimmenthál jellegű 1-2 (3) éves 1846

növendék ökor

és öszö borjakat ugyastén leggyermesebb lelkűni való és Jármos Ökröket legújanyosabb áron ajánlatok: Klein és Spitzer

Klein és Spitzer

Kis-Czeili kereskedők. Megrendelések gyorsan szerint bármikor is elfogadhatnak.

Félvér

amerikai ménnek. Négy drb versenyre jocosított, igen szépen fejlett sötétfejű színt, beöltött három éves, tenyészképes félvér amerikai mén eladó. Cím a kiadóhivatalban. 6255

59 darab

3 éves erdélyi-fajta prima ökörtinó, jutányos áron eladó Bíró István birtokosnál, Monostorszegen. Utolsó posta, távirta és vasut: Deés (Erdély). 6248

Nemes

baromfiak plimut, langszán tyukok, emdeni lud, pekingsi kacsa, nemes pulykak és ezek tenyésztésével garantált minőségben kaphatók Polonkai gazdaságban Kis-Körös Pestmegye. 6301

Eladó lovak.

Ráczegezi ménesben tenyésztés felhagyása végett, még 16 drb angol félvérkanca eladó, lovak használatban vannak. Felvilágosítást nyújt, Konold Frigyes számtartó, Ráczegezi posta Simonortya. 6306

Eladó

egy 3 éves kitűnő anyától származó zsemlye-tarka félvér szimmenthál hágbóika. Ára 500 korona. Graell Andor földbirtokos, Pá-Csány, u. p. Heves. 6246

Telivér Yorkshire

hasas, 2 éves, nagy kockák márciusban ellenek, eladók Maár Zoltán alattányai gazdaságban kgramonként 1 koronáért. 6213

Páris-Grand-Prix!

Gróf Teleki Arvéd

drassói uradalomban u. p. Koncza, Alsófehérm.

Kaphatók:

gyorstejlődésű, kiválóan edzett, az ország minden részében előnyösen ismert

magyar bikák,

100 drb. 5 éves magyar

igásókor,

az általánosan kedvelt

Oberndorfi répamag,

répamag,

a Cserháti tanár által meghonosított bötermő

répamag,

székely- és királyné

tengeri,

konyhakerti magvak,

továbbá

Pekingi kacsák,

amerikai diócsemeték,

sorfák.

GŐZEKÉKET, GŐZ-UTIHENGEREKET & GŐZ-UTIMOZDONYOKAT

a legalkalmasabb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

JOHN FOWLER & Co.

Telefon 42-50. **BUDAPEST-KELENFÖLD** a vasútiállomásnál

Iroda, raktár, javítóműhely.

Közlekedés vasúton és villamos vasúton.

Kállai Lajos, Budapest, VI., Gyár-utca 48.

ajánlja 1-100 lóerőig legjobb gyártmányú, villamos öngyújtóval ellátott

benzin-motor és benzin-lokomobil,

valamint

spiritusz-motorjait

gazdasági, ipar- és malom-célokra. Teljes jótállás és előnyös fizetések.

Egyedül létező legújabb találmány. Ellenőrző biztosító-szelep.

Olajfogóasztást jelző körkörös. Benzinlokomobilok szabadalm. kettős tisztító cséplőkkel állandóan üzemben láthatók!

Legújabb motorjaim terjesztése érdekében gőzgépeket esetleg cserébe veszek.

Árjegyzék és költségvetés ingyen.

Motor ujdonság!

A jelenkor legalkalmasabb és leg-
egyszerűbb motorja.

Motor ujdonság!

KALMÁR VILMOS

Budapest, VI. ker., Teréz-körút 3. sz.

a csehországi Thomas-művek magyarországi vezér-
képviselője ajánl:

Thomasfoszfátlisztet (Thomassalak),

„Martellin“ dohánytrágyát,

Eredeti stassfurti kálisók és kainitot.

A műtrágyák beltartalmáért szavatolok.

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás.

TELEFON: 38-11.
Sürgöny-ozim:
„CERES“ BUDAPEST.

KRAMER LIPÓT BUDAPEST,

V., Akadémia-utca 10. szám.

A legjutányosabb árakon ajánl:

**Szavatolt, megbízható jó minőségű arankamentes, államilag oltomzárótt lóherét és luczer-
nát, eredeti quedlinburgi legmagasabb csiraképességű fajtisza, a tenyésztő oltomzárjával
ellátott takarmányrépamagvakat, baltaczimet, biborherét, bükiönyt, borsót, muharmagot,
fümagkeverékeket, olajnövényeket és mindennemű mezőgazdasági vetőmagvakat.**

TOVÁBBÁ: Oliva gépolajat, repceolajat, ásványkenőolajat, hengerolajat, lámpolajat, petrolumot, kocsikenőcsöt, süritett gépkenőcsöt, olvasztott szinnyagút, kenőszappant
kekkövet, kénvirágot, raffiaháncsot, saponáriát, creolint, carbolineumot, fedéllakot, zsákok, ponyvát, műtrágyát és minden e szakba vágó cikkeket, a legjobb minőségben és
legolcsóbb árszámitás mellett; nemkülönben **disznósirt és szalonnát** legelőnyösebb napi áron, valamint **szalonnáról lerázott sót**, marhahizlalás céljaira.

Árjegyzékkel és részletes külön ajánlattal kívánságra díjtalanul, készséggel szolgálunk.

Nyomatott a „Patria“ irodalmi vállalat- és nyomdai részvénytársaságnál Budapest, Üllői-ut 25. (Köztelek).

TAKÁCS OSZKÁR gépgyára

BUDAPEST, Köztelek-utca 6. sz. (Üllői-ut mellett).

RAKTÁRON TART:

kijavított gőzcseplőkészleteket, valamint az Első Magy. Gazd. Gépgyárban készült új gőzcseplőgarnitúrákat, továbbá mindennemű mezőgazdasági gépeket és eszközöket, u. m.: vető-
gépeket, rostákat, ekéket, morzsolókat, szeeskavágókat

Járgányos- és tisztító cséplőkészleteket.

Csereszékek köttetnek. — Mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek.

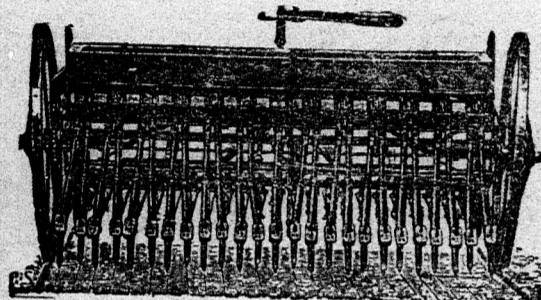
PROPPER SAMU

mezőgazdasági gépraktára

Budapest, V. ker., Váci-körút 52. szám.

Ajánlja mérsékelt árakon a jelen időnyre

SACK RUDOLF elismert kitéző gyártmányait

**Aczélekeket,
Vasboronált;**

grubbereit,

sorvetőgépeit,

répakapálóit,

szőlőmivelő

fogatós

eszközeit.

Ez alkalommal különösen felhívja a t. gazdaközönség b. figyelmét az általa

képviselet

DEERING-féle a világ legnagyobb amerikai aratógép gyáranak

hírneves

fűkaszalógépeire, marckrakó és kéveköti aratógépeire,

valamint egészen **SZENAGYUJTO** és szénaforgató gépeire, mely gépeket tel-

jes jótállás mellett szállítja jutányos árakon

Bizonyítványok fenti gépekről, kimerítő árjegyzékek és készséges felvilágosítások

Hirdetése

felvétetnek a kiadóhivatalban

Budapest, IX., Üllői-út 25. szám Köztelek.

A zemplén vármegyei gazdasági egyesület elnökségétől.
120/902. szám.

Pályázati hirdetmény.

A zemplén vármegyei gazdasági egyesületi

titkári állásra

pályázhatnak, kik magasabb gazdasági képzettséggel bírnak és már gyakorlatilag is működtek; évi fizetés 2000 korona, 400 korona lakbér. Kiküldetések alkalmával 8 korona napidíj, kocsis használatnál 40 fillér kilométer pénz vagy II. osztályú vasuti jegy. A pályázat

1902. február hó 20-án jár le;

pályázók oklevéllel és egyéb bizonyítványokkal ellátott s felszerelt folyamodványukat **az egyesületi elnökséghez S.-A.-Ujhelybe** nyújtásuk be, hol a kötetendő szerződés és ügyviteli szabályzat felől is tájékoztatást nyerhetnek.

S.-A.-Ujhely, 1902. évi január hó 21.

6310

A zemplén vármegyei gazdasági egyesület elnöksége.